

MUĞLA İLİ SOSYO- EKONOMİK DURUM RAPORU

2013

İÇİNDEKİLER

1. ŞEKİL VE TABLO LİSTESİ.....	2
2. GİRİŞ	5
3. NÜFUS VE DEMOGRAFİK YAPI	6
4. DIŞ TİCARET	8
5. İNSAN KAYNAĞI KAPASİTESİ VE İSTİHDAM	10
6. TARIM VE HAYVANCILIK	13
6.1 Tarım Alanları ve Bitkisel Üretim	13
6.2 Hayvancılık.....	19
7. TURİZM	23
8. SANAYİ ve TİCARET	35
9. MARKA PATENT Ve FAYDALI MODEL BAŞVURULARI.....	37
10. YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ	39
11. HAVA KALİTESİ	40
12. SONUÇ	41
13. KAYNAKLAR	43
14. TABLOLAR	44

1. ŞEKİL VE TABLO LİSTESİ

ŞEKİLLER

Şekil 1. Muğla İlçe Nüfusları(2013).....	6
Şekil 2. Muğla Nüfusunun Yaş Grubu ve Cinsiyete Göre Dağılımı(2013).....	7
Şekil 3. Muğla ilinde Öne Çıkan Sektörlerin İhracat Oranları(2013).....	8
Şekil 4. Muğla'daki Aylık İhracat Değerleri(2012,2013)	9
Şekil 5. Muğla'dan Ülkelere Yapılan İhracat Oranları(2013)	9
Şekil 6. TR32 (Aydın, Denizli, Muğla) Düzey 2 Bölgesi İşgücü İstatistikleri(2009-2013)	10
Şekil 7. TR32 (Aydın, Denizli, Muğla) Düzey 2 Bölgesi İktisadi Faaliyet Koluna İstihdam Edilenler(2009-2013).....	11
Şekil 8. TR32 (Aydın, Denizli, Muğla) Düzey 2 Bölgesi Eğitim Durumuna Göre İşgücü İstatistiği(2013) 11	
Şekil 9. Türkiye ve Muğla'nın Sektörlere Göre Toplam Çalışan Sayılarının Yüzdeleri(2013)	12
Şekil 10. Muğla İlçeleri Tarımsal Alan İstatistiği(2013).....	13
Şekil 11.İşlenmemiş Tütün Hasat Edilen Alan-Dekar(TUİK, 2009-2013).....	14
Şekil 12.İşlenmemiş Tütün Üretim-Ton(TUİK, 2009-2013).....	14
Şekil 13. Bakla(Hayvan Yemi) Hasat Edilen Alan-Dekar(TUİK, 2009-2013)	14
Şekil 14.Bakla(Hayvan Yemi) Üretim-Ton(TUİK, 2009-2013).....	14
Şekil 15.Patates Hasat Edilen Alan-Dekar(TUİK, 2009-2013)	14
Şekil 16.Patates Üretim-Ton(TUİK, 2009-2013)	14
Şekil 17.Susam Hasat Edilen Alan-Dekar(TUİK, 2009-2013).....	15
Şekil 18. Susam Üretim-Ton(TUİK, 2009-2013)	15
Şekil 19.Saman ve Ot Hasat Edilen Alan-Dekar(TUİK, 2009-2013).....	15
Şekil 20. Saman ve Ot Üretim-Ton(TUİK, 2009-2013)	15
Şekil 21.Tahıllar Hasat Edilen Alan-Dekar(TUİK, 2009-2013)	15
Şekil 22. Tahıllar Üretim-Ton(TUİK, 2009-2013).....	15
Şekil 23. Domates Üretim- Ton(TUİK, 2010-2013)	16
Şekil 24. Hıyar Üretim- Ton(TUİK, 2010-2013)	16
Şekil 25. Patlıcan(Sera)- TON(TUİK, 2010-2013).....	16
Şekil 26. Taze Fasulye(Sera)- Ton(TUİK, 2010-2013)	16
Şekil 27. Kabak(Sera)- TON(TUİK, 2010-2013).....	16
Şekil 28. ÖrtüAlanı Toplam Alanı- Dekar(TUİK, 2010-2013).....	16
Şekil 29. Badem Üretim Alanı- Dekar(TUİK, 2010-2013)	17
Şekil 30. Badem Üretim Miktarı- Ton(TUİK, 2010-2013).....	17
Şekil 31. Nar Üretim Alanı- Dekar(TUİK, 2010-2013)	17
Şekil 32. Nar Üretim Miktarı- Ton(TUİK, 2010-2013)	17
Şekil 33. Washington Portakalı Üretim Alanı- Dekar(TUİK, 2010-2013).....	17
Şekil 34. Washington Portakal Üretim Miktarı- Ton(TUİK, 2010-2013)	17
Şekil 35. Limon Üretim Alanı- Dekar(TUİK, 2010-2013)	18
Şekil 36. Limon Üretim Miktarı- Ton(TUİK, 2010-2013)	18
Şekil 37. Zeytin(Yağlık) Üretim Alanı- Dekar(TUİK, 2010-2013).....	18
Şekil 38. Zeytin(Yağlık) Üretim Miktarı- Ton(TUİK, 2010-2013).....	18
Şekil 39. Muğla Büyükbaş Hayvan Sayıları İstatistiği(2010-2013)	19
Şekil 40. Muğla İlçeleri Büyükbaş Hayvan Sayıları (2013)	19
Şekil 41. Muğla Küçükbaş Hayvan Sayıları İstatistiği(2010-2013)	20
Şekil 42. Muğla İlçeleri Küçükbaş Hayvan Sayıları(2013).....	21
Şekil 43. Muğla'daki Toplam Kovan Sayısı(TUİK, 2010-2013).....	21

Şekil 44. Muğla'daki Toplam Bal Üretimi- TON(TUİK, 2010-2013)	21
Şekil 45. Muğla İlçeleri Bal Üretimi-Ton(2013).....	22
Şekil 46. Turizm İşletme Belgeli Tesislere Yabancı Turistlerin Toplam Giriş Sayıları	23
Şekil 47. Belediye Belgeli Tesislere Yabancı Turistlerin Toplam Giriş Sayıları	24
Şekil 48. Turizm İşletme Belgeli Tesis Sayıları(2008-2012).....	25
Şekil 49. Turizm İşletme Belgeli Tesislerin Oda Sayıları(2008-2012).....	26
Şekil 50. Turizm İşletme Belgeli Tesislerin Yatak Sayıları(2008-2012).....	27
Şekil 51. Muğla'ya Giriş Yapan Yabancı Turist Sayısı Aylık(2013)	27
Şekil 52. Muğla'ya Giriş Yapan Yabancı Ziyaretçilerin Ülkelere Göre Dağılımı(2013)	28
Şekil 53. Muğla'daki Turizm ve Belediye Belgeli Tesislerde Yabancı Turistlerin Toplama Geceleme Sayısı(2008-2012)	29
Şekil 54. Turizm İşletme Belgeli Tesislerin Doluluk Oranları ve Ortalama Kalış Süreleri(2012).....	30
Şekil 55. Turizm Belgeli Tesislerde Yabancı Turistlerin Muğla il genelindeki Ortalama Kalış Süreleri(KTB, 2008-2012)	31
Şekil 56. Turizm Belgeli Tesislerde Yabancı Turistlerin Muğla il genelinde Sağladığı Doluluk Oranları(KTB, 2008-2012).....	31
Şekil 57. Muğla'ya Kış Döneminde(Mayıs-Ekim Haricindeki Aylar) Giriş Yapan Yabancı Turistlerin Grafiği(2009-2013)	31
Şekil 58. Muğla ilçelerindeki Bakanlık Belgeli Marina Kapasite Oranları(2013)	32
Şekil 59. Muğla ilçelerindeki Bakanlık ve Belediye Belgeli Marina Kapasiteleri(2013)	32
Şekil 60. Muğla ilçelerindeki Turizm Yatırım/İşletme Belgeli Tesislerin Yatak Kapasitesi(2013).....	33
Şekil 61. Türkiye'deki Önemli Limanların Toplam Kruvaziyer Yolcu Sayısı(2011-2013)	34
Şekil 62. Muğla Limanlarının Toplam Kruvaziyer Yolcu Sayısı(2011-2013)	34
Şekil 63. Muğla İlinde Kurulan/Kapanan/Tasfiye Olan Şirket Sayısı(2013).....	35
Şekil 64. Muğla İlinde Kurulan/Kapanan Gerçek Şahıs İşletme Sayısı(2013).....	36
Şekil 65. Muğla İli Marka Tescil ve Başvuru Sayısı İstatistikleri(2009-2013)	37
Şekil 66. Muğla İli Patent Tescil ve Başvuru Sayısı İstatistikleri(2009-2013)	38
Şekil 67. Muğla İli Faydalı Model Tescil ve Başvuru Sayısı İstatistikleri(2009-2013)	38
Şekil 68. Muğla İline Başvurusu Yapılan Yatırım Teşvik Belgelerinin Toplam Yatırım Tutarı Sektörel Oranları(2013)	39
Şekil 69. PM10 Aylık Ortalama Değerleri(2013)	40
Şekil 70. SO2 Aylık Ortalama Değerleri(2013)	40

TABLOLAR

Tablo 1.Muğla İl ve ilçe merkezleri nüfusu(TUİK,2013).....	44
Tablo 2.Muğla ilindeki Yaş Grubu ve Cinsiyete Göre Dağılım (TUİK,2013).....	44
Tablo 3.Muğla İli İhracatının Sektörlere Göre Dağılımında Öne Çıkanlar-1.000\$(TİM, 2012-2013)	45
Tablo 4. Muğla İli İhracatçı Firmaların Aylık İhracat Performansı-1000 \$(TİM, 2012-2013)	45
Tablo 5.Muğla İli İhracatının Ülkelere Göre Dağılımında Öne Çıkanlar-1.000\$(TİM, 2012-2013)	45
Tablo 6.TR32 (Aydın, Denizli, Muğla) Düzey 2 Bölgesi İktisadi Faaliyet Koluna İstihdam Edilenler-1000 Kişi(TUİK, 2009-2013)	46
Tablo 7.TR32 Düzey 2 Bölgesi İşgücü İstatistikleri-1000 Kişi(TUİK, 2009-2013).....	46
Tablo 8.TR32 Düzey 2 Bölgesi Eğitim Durumuna Göre İşgücü İstatistikleri-1000 Kişi(TUİK, 2013)	46
Tablo 9.Muğla'da Sektörlere Göre Çalışan Sayıları(2013)	46
Tablo 10. Muğla İlçeleri Bitkisel Üretim-Tarım Alanı İstatistikleri(TUİK, 2013)	47
Tablo 11.Muğla'daki Tahıl ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Hasat Edilen Alan Miktarları-Dekar(TUİK,2009-2013).....	47

Tablo 12.Muğla'daki Tahıl ve Diğer Bitkisel Üretim Miktarları-TON(TUİK, 2009-2013).....	47
Tablo 13.Muğla'daki Örtü Altı Üretiminde Öne Çıkan Ürünler-TON(TUİK, 2010-2013).....	48
Tablo 14.Muğla'daki Meyve Üretiminde Öne Çıkan Ürünlerin Miktarı-TON(TUİK, 2010-2013).....	48
Tablo 15.Muğla'daki Meyve Üretiminde Öne Çıkan Ürünlerin Tarımsal Alanları-Dekar(TUİK, 2010-2013).....	48
Tablo 16.Muğla'daki Büyükbaş Hayvan Sayıları(2010-2013, TUİK).....	48
Tablo 17.Muğla İlçelerindeki Büyükbaş Hayvan Sayıları(TUİK ,2013)	49
Tablo 18.Muğla'daki Küçükbaş Hayvan Sayıları(TUİK, 2010-2013)	50
Tablo 19.Muğla İlçelerindeki Küçükbaş Hayvan Sayıları(TUİK, 2013).....	50
Tablo 20.Muğla Arıcılık İstatistikleri(TUİK, 2010-2013).....	51
Tablo 21.Muğla İlçelerindeki Arıcılık İstatistikleri(TUİK ,2013).....	52
Tablo 22. Turizm/İşletme Belgeli Tesislere Yabancı Turistlerin Toplam Giriş Sayıları	52
Tablo 23. Belediye Belgeli Tesislere Yabancı Turistlerin Toplam Giriş Sayıları.....	52
Tablo 24. Turizm İşletme Belgeli Tesis Sayıları(2008-2012)	53
Tablo 25. Turizm İşletme Belgeli Tesislerin Oda Sayıları(2008-2012)	53
Tablo 26. Turizm İşletme Belgeli Tesislerin Yatak Sayıları(2008-2012)	53
Tablo 27.Muğla'ya Giriş Yapan Yabancı Turistlerin Aylık İstatistiği(Muğla Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü ,2013).....	53
Tablo 28.Muğla'yı Ziyaret Eden Yabancı Turistlerin Ülke Dağılımı(Muğla Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, 2013).....	54
Tablo 29. Turizm ve Belediye Belgeli Tesislerin Ortalama Kalış Süresi ve Doluluk Oranları(2012)	55
Tablo 30.Turizm Belgeli Tesisler için Yabancı Turistlerin Muğla İstatistikleri(Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2008-2013).....	55
Tablo 31.İlçelere Göre Bakanlık Belgeli Marina Kapasitesi Dağılımı(Muğla Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, 2013).....	55
Tablo 32.İlçelere Göre Belediye Belgeli Marina Kapasitesi Dağılımı(Muğla Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, 2013).....	55
Tablo 33.Muğla İlçelerindeki Turizm Yatırım/İşletme Belgeli Tesis İstatistikleri(Muğla Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, 2013).....	56
Tablo 34. Türkiye'deki Önemli limanların Toplam Kruvaziyer Yolcu Sayısı(2011-2013)	56
Tablo 35. Muğla Limanlarının Toplam Kruvaziyer Yolcu Sayısı(2011-2013).....	56
Tablo 36.Kurulan/Kapanan Şirket İstatistikleri(TOBB, 2012-2013)	56
Tablo 37.Marka/Patent/Faydalı Model İstatistikleri(Türk Patent Enstitüsü, 2009-2013).....	57
Tablo 38.Muğla'da Alınan Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı(2013,Ekonomi Bakanlığı)	57
Tablo 39.Muğla1 ve Muğla 2 Ölçüm İstasyonlarından Alınan PM10 ve SO2 Aylık Ortalama Değerleri(Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 2013).....	58

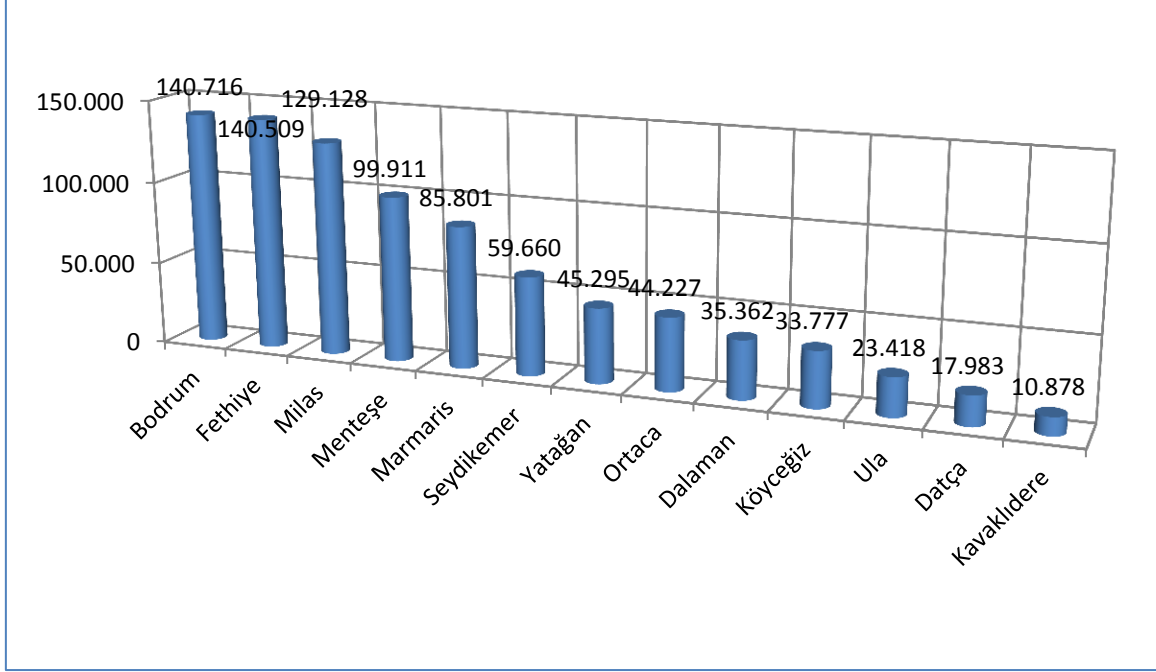
2. GİRİŞ

Tarihin en eski dönemlerinden beri birçok medeniyete ev sahipliği yapmış olan Muğla, tarihi ve kültürel değerlerin izlerini taşıyan bir coğrafyada yer almaktadır. Kültür ve turizm değerleri açısından dünyanın birçok yerine göre oldukça şanslı olan ilimiz aslında bir uygarlıklar müzesi gibidir. Muğla sahip olduğu 1124 km kıyı uzunluğu, Muğla çam balı, Milas halısı, Bodrum Mandarin ve eşsiz doğal güzellikleriyle öne çıkmaktadır. Muğla'nın istihdam ve gelir bakımından en önemli sektörü turizmdir. Antalya ve İstanbul'un ardından en yoğun turist çeken üçüncü il Muğla'dır. Ancak yabancı turistler büyük çoğunlukla Muğla'nın geleneksel deniz, kum, güneş turizmi için ilimizi ziyaret etmektedirler. Bu yüzden turizm sektörü kış sezonunu yeterince değerlendirememektedir. Ayrıca Milas'ta su ürünleri, Yatağan ve Kavaklıdere'de madencilik, Bodrum'da tekne ve yat imalatı, Fethiye ve Milas'ta bitkisel üretim sektörleri öne çıkmaktadır. Söz konusu rapor ile Muğla'nın mevcut durum analizi yapılarak Muğla'ya yatırım yapacak firmalara ön bilgi sağlanacaktır.

3. NÜFUS VE DEMOGRAFİK YAPI

2013 yılında Türkiye'nin toplam nüfusu 76.667.864, Muğla'nın toplam nüfusu ise 866.665 kişidir. Muğla'nın Türkiye nüfusu içerisinde ki payı %1,13 civarındadır.

Şekil 1. Muğla İlçe Nüfusları(2013)

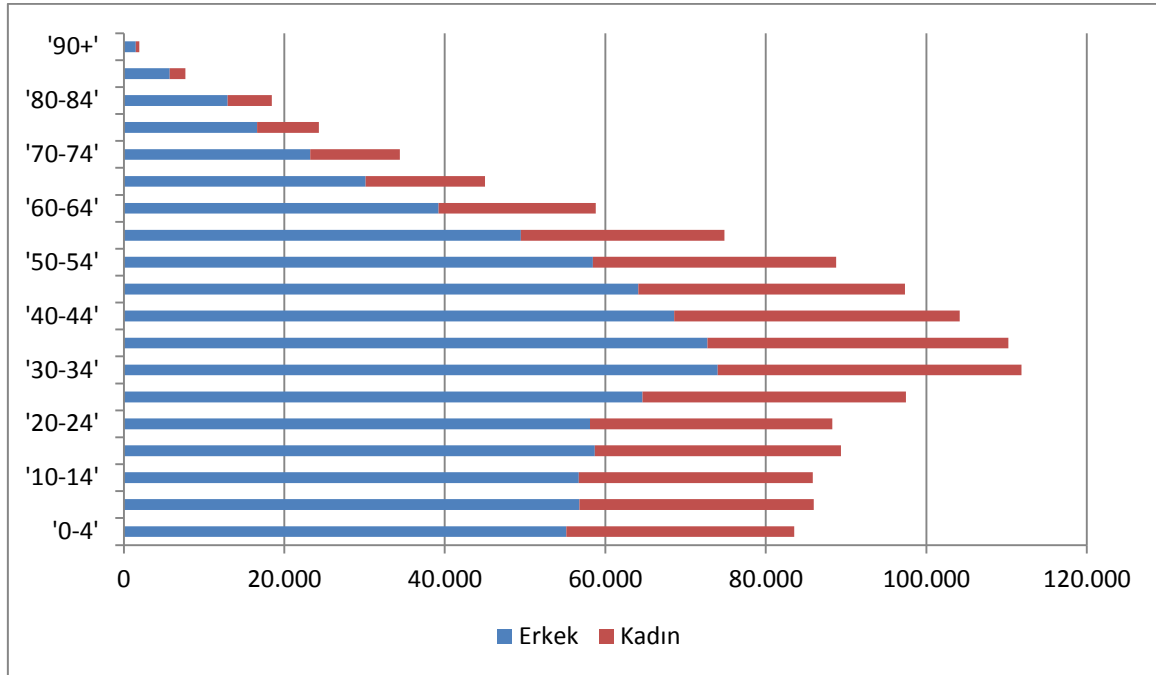

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi¹

Muğla'nın nüfusu yüz binden fazla olan ilçeleri sırasıyla Bodrum, Fethiye, Milas'tır. En az nüfuslu ilçelerinin ise Kavaklıdere, Datça ve Ula olduğu anlaşılmaktadır.

¹ Bkz. Tablo 1.

Şekil 2. Muğla Nüfusunun Yaş Grubu ve Cinsiyete Göre Dağılımı(2013)

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi²

Muğla'nın yaş grubu ve cinsiyete göre dağılımına göre Muğla'nın nüfus artış hızı gittikçe azalmaktadır. Nüfusun yapısı ise gelişmiş sanayi ülkeler ile benzerlik göstermektedir. Muğla'nın yaşlı bağımlılık oranı³ (%14.81) Türkiye ortalamasının(%11.34) çok üzerindedir. 2012 yılı için hesaplanan yaşlı bağımlılık oranının %14,28 olduğu göz önünde bulundurulursa Muğla nüfusunun gittikçe yaşlandığı söylenebilir. Yaşlı nüfus oranının ve yaşlı bağımlılık oranının yüksek olduğu toplumlarda yaşlı nüfusun sağlık ve sosyal güvenlik harcamalarının karşılanması açısından gerekli payın artması sebebiyle çalışan nüfus üzerindeki yük artmaktadır.

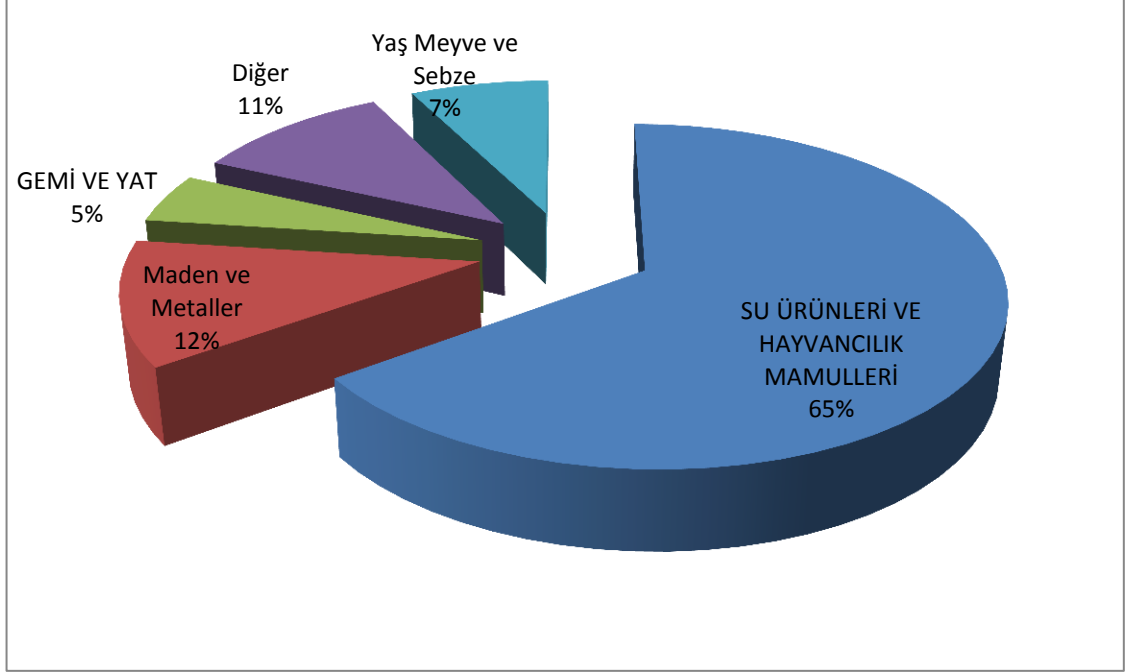
² Bkz. Tablo 2.

³ Yaşlı bağımlılık oranı, 15-64 yaş aktif nüfusun bakmakla yükümlü olduğu yaşlı nüfusa oranıdır.

4. DIŞ TİCARET

Muğla'dan yapılan ihracatın 2013 yılı için ekonomik faaliyetlere göre dağılımına bakıldığında en büyük pay % 65 ile su ürünleri ve hayvancılık sektörüne aittir.

Şekil 3. Muğla ilinde Öne Çıkan Sektörlerin İhracat Oranları(2013)

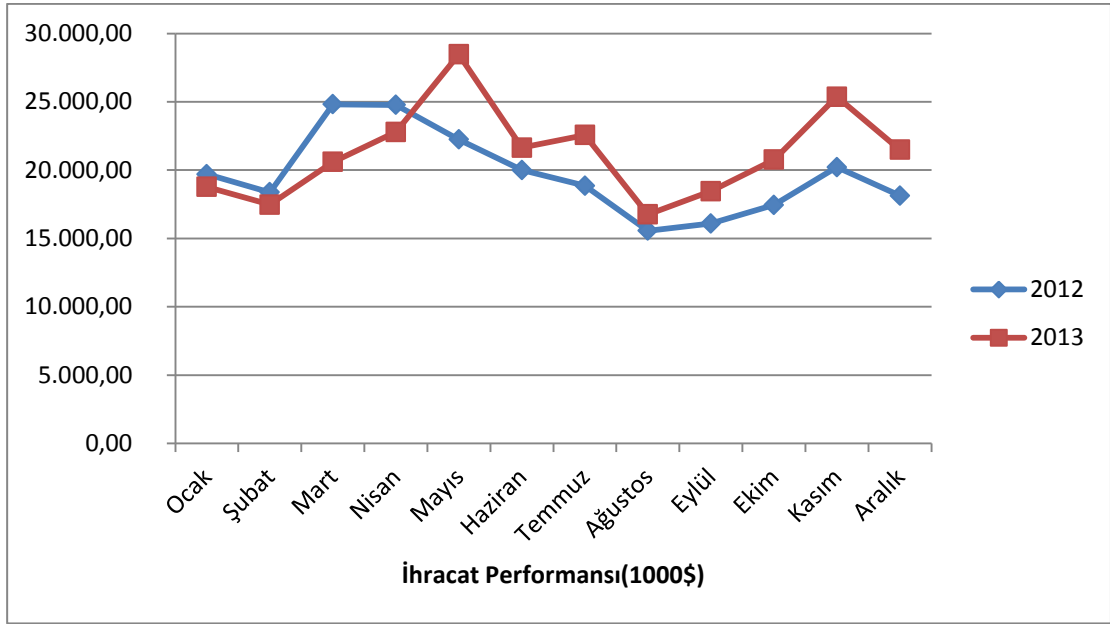
Kaynak: TİM, Yıllık İhracat Rakamları

2013 yılında Muğla'dan ihracat yapılan önemli sektörler ve ihracat değerleri sırasıyla; su ürünleri ve hayvancılık mamulleri 166 milyon 72 bin \$, maden ve metaller 30 milyon 552 bin \$, yaş meyve ve sebze 19 milyon 147 bin \$, gemi ve yat 12 milyon 287 bin \$ olarak hesaplanmıştır. Ağaç Mamulleri ve Orman Ürünleri alt sektöründe gerçekleştirilen ihracat 4 milyon 296 bin \$ olup Muğla'nın orman ürünleri kapasitesine göre istenilen seviyede değildir⁴.

2012-2013 aylık ihracat değerleri karşılaştırmasına göre, aylık değişimler her iki yıl için birbirine benzerlik göstermektedir. Sadece 2013 Mayıs ayı ihracat değerleri 2012 yılı değerlerine göre belirgin şekilde yükselmiştir. Ayrıca 2012 yılında 236 milyon 746 bin \$ ihracat yapan Muğla firmaları %8,02 artışla 2013 yılında 255 milyon 158 bin \$ ihracat gerçekleştirerek 37. sırada yer almıştır.

⁴ Bkz. Tablo 3

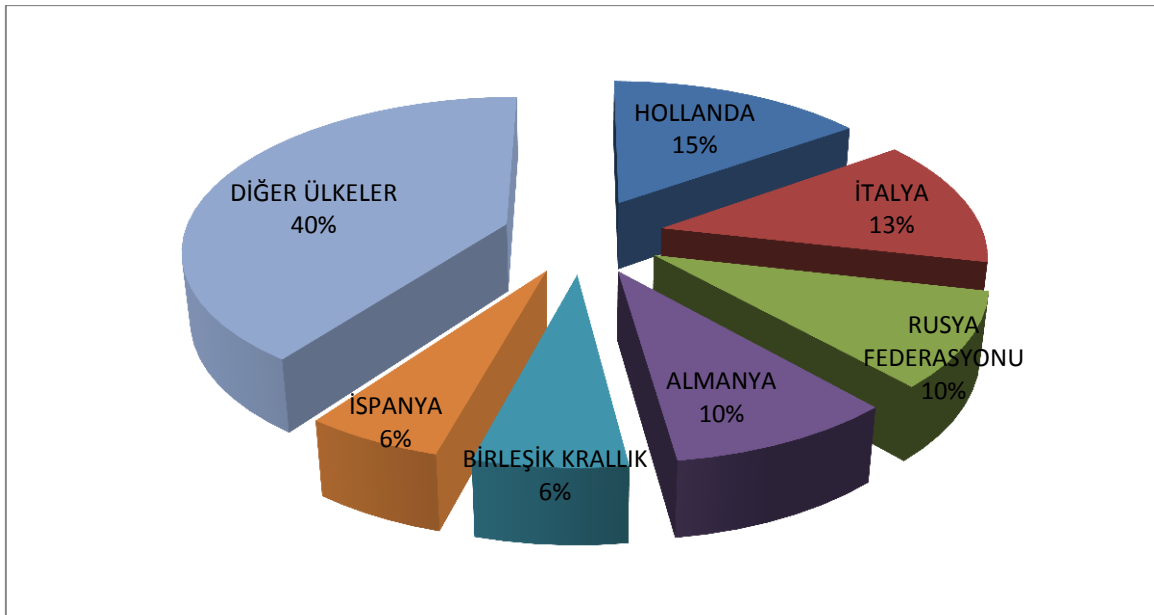
Şekil 4. Muğla'daki Aylık İhracat Değerleri(2012,2013)

Kaynak: TİM, Yıllık İhracat Rakamları⁵

Ülkelere yapılan ihracat değerlerine göre, Muğla'daki firmalar ürünlerinin büyük çoğunluğunu AB ülkelerine ihraç etmektedirler. İhracat yapılan ilk 6 ülke sırasıyla Hollanda, İtalya, Rusya Federasyonu, Almanya, Birleşik Krallık ve İspanya'dır. Sıralanan ülkelerin toplam ihracat değeri içerisinde ki payı %60'tır⁶.

Şekil 5. Muğla'dan Ülkelere Yapılan İhracat Oranları(2013)

Kaynak: TİM, İl Bazında Ülke Rakamları

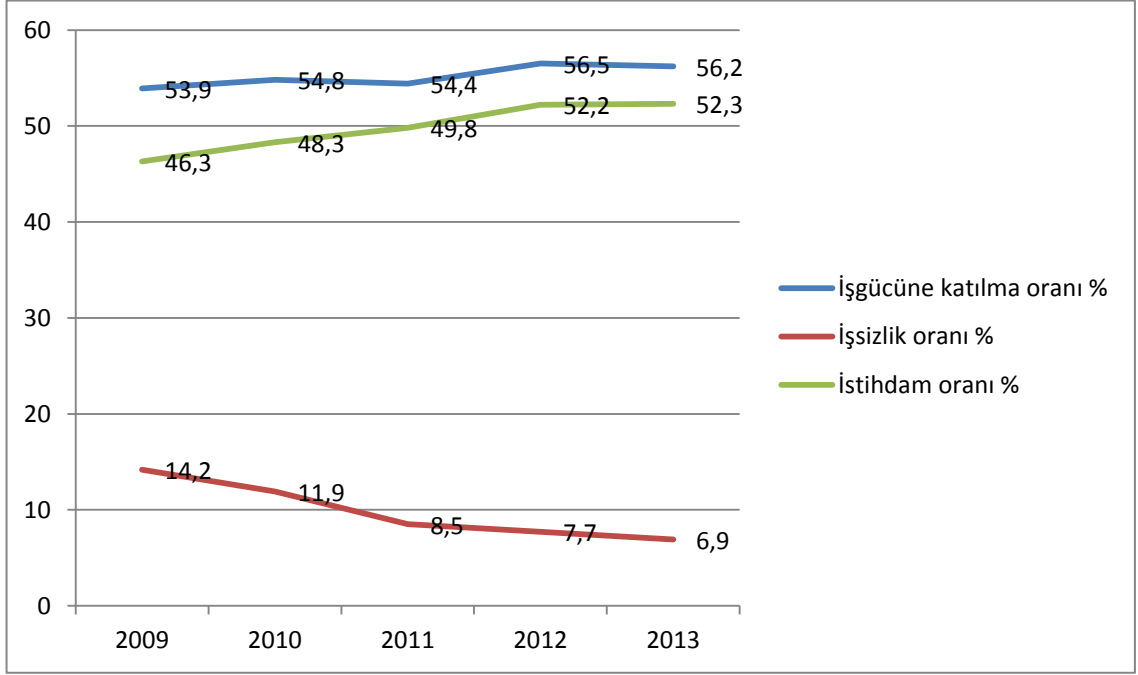
⁵ Bkz. Tablo 4.

⁶ Bkz. Tablo 5.

5. İNSAN KAYNAĞI KAPASİTESİ VE İSTİHDAM

TR32 Aydın, Denizli, Muğla bölgesinde 2013 yılında 15 ve daha yukarı yaştaki nüfusun işgücüne katılma oranı % 56,2 iken işsizlik oranı % 6,9'dur. İstihdam oranı ise %52,3 olarak hesaplanmıştır.

Şekil 6. TR32 (Aydın, Denizli, Muğla) Düzey 2 Bölgesi İşgücü İstatistikleri(2009-2013)

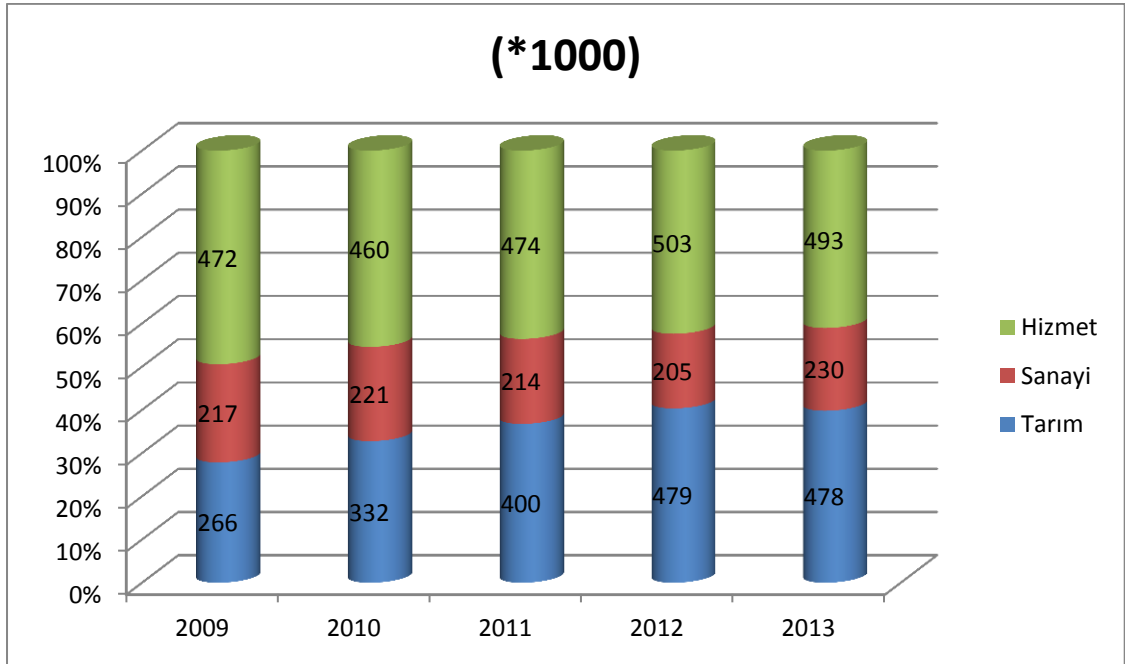

Kaynak: TÜİK, İş Gücü İstatistikleri⁷

2013 yılında İstihdam edilenlerin % 39,8'i tarım , % 19,2'si sanayi ve %41'i hizmet sektöründe istihdam edilmektedir. 2009-2013 istatistiğine göre tarım sektöründe istihdam edilen kişi sayısı ve sektörün toplam istihdam içerisinde ki oranı 2012 yılına kadar düzenli olarak artış göstermiştir.

⁷ Bkz. Tablo 6

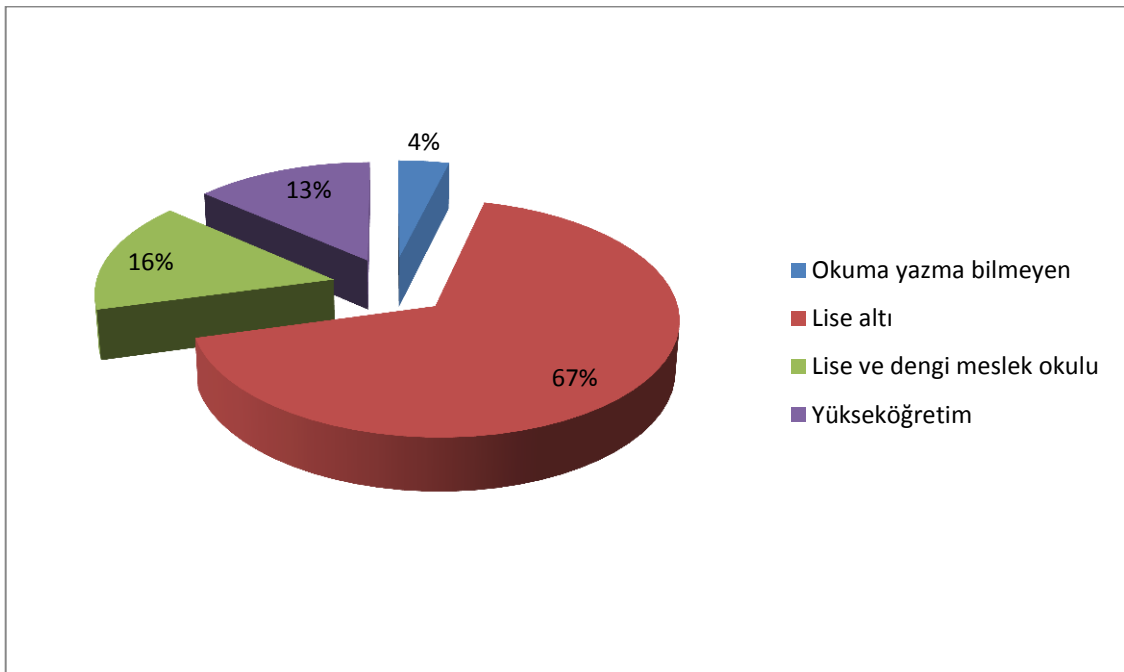
Şekil 7. TR32 (Aydın, Denizli, Muğla) Düzey 2 Bölgesi İktisadi Faaliyet Koluna İstihdam Edilenler(2009-2013)

Kaynak: TÜİK, İşgücü İstatistikleri ⁸

2013 TR32 Düzey 2 Bölgesi istatistiklerine göre bölgemizde istihdam edilen işgücü profili %67 ile lise altı, %16 lise ve dengi meslek okulu, %13 Yükseköğretim ve %4 okuma yazma bilmeyen olarak görülmektedir.

Şekil 8. TR32 (Aydın, Denizli, Muğla) Düzey 2 Bölgesi Eğitim Durumuna Göre İşgücü İstatistiği(2013)

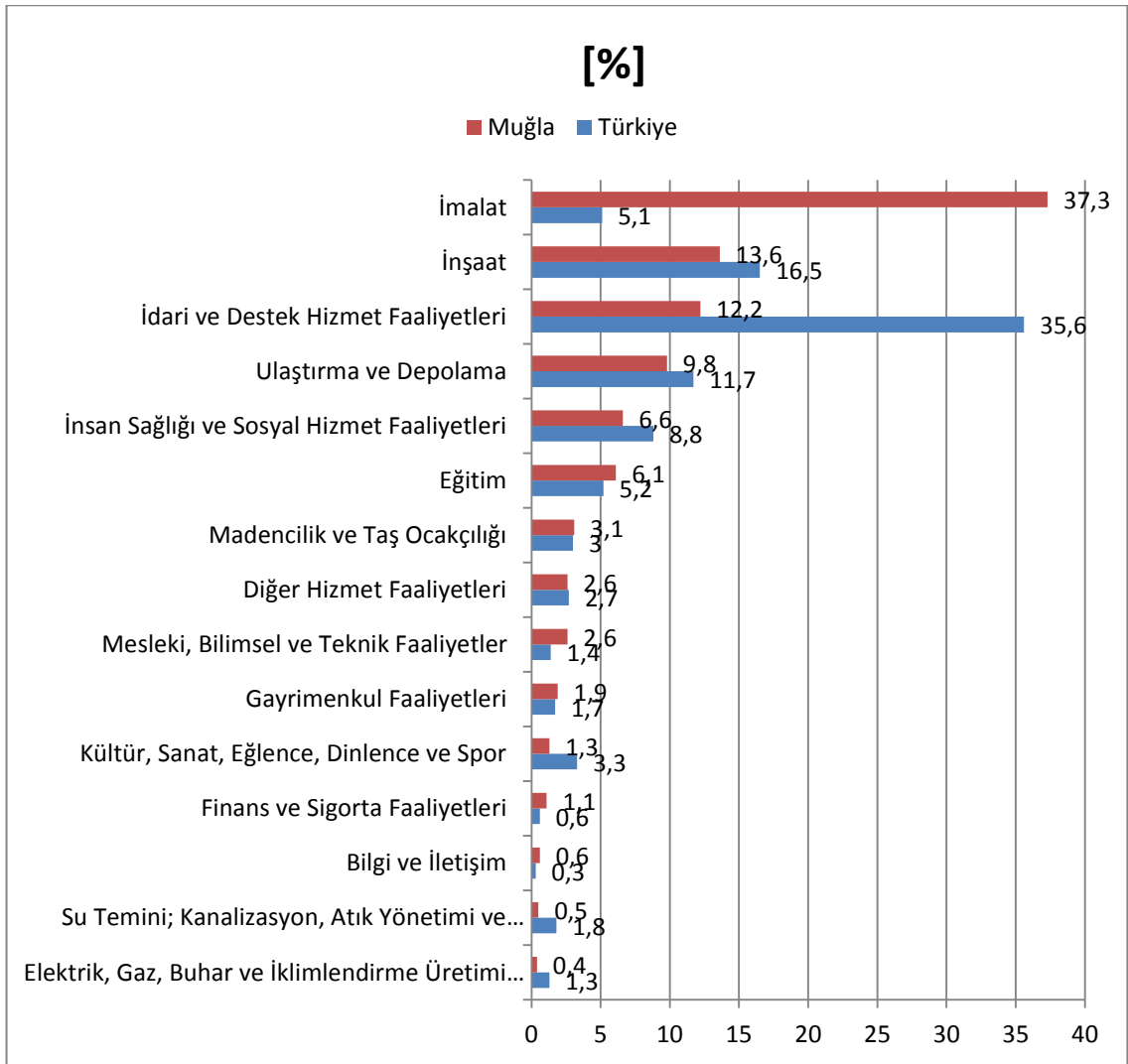

Kaynak: TÜİK, İşgücü İstatistikleri ⁹

⁸ Bkz. Tablo 7

Muğla işgücü piyasası analiz çalışmasına göre sektörlere göre yapılan kıyaslamada Muğla ile Türkiye ortalaması arasında büyük farklılıklar görülmektedir. Örneğin Muğla ilinde ki konaklama ve yiyecek hizmetleri sektöründe çalışanların oranı(%37,3) Türkiye ortalamasının(%5,1) çok üzerindedir. Ayrıca imalat sektörü Türkiye ortalaması(%35,6), Muğla ortalamasının(%12,2) çok üzerindedir. Muğla'da çalışanların %63,1'i; konaklama ve yiyecek hizmetleri, toptan perakende ticaret ve motorlu taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı ve imalat sektöründe çalışmaktadır.

Şekil 9. Türkiye ve Muğla'nın Sektörlere Göre Toplam Çalışan Sayılarının Yüzdeleri(2013)

Kaynak: Muğla İşgücü Piyasası Analizi Çalışması, Muğla İŞKUR İl Müdürlüğü¹⁰

⁹ Bkz. Tablo 8

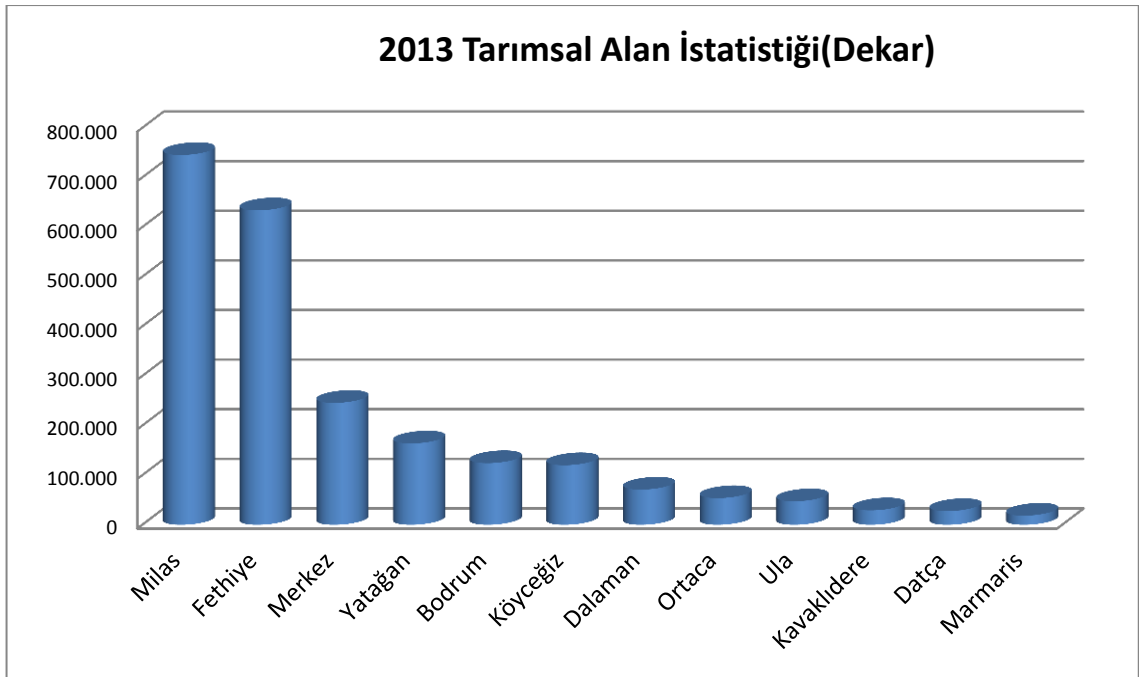
¹⁰ Bkz. Tablo 9

6. TARIM VE HAYVANCILIK

6.1 Tarım Alanları ve Bitkisel Üretim

2013 verilerine göre Muğla'nın tarımsal alan büyüklüğü bakımından önemli ilçeleri sırasıyla Milas(%33), Fethiye(%28), Merkez(%11), Yatağan(%7) ve Bodrum(%6) olarak görülmektedir. Sadece Milas ve Fethiye ilçeleri, Muğla'nın toplam tarımsal alanının %61'ni oluşturmaktadır. Ayrıca Muğla'daki tarım alanları, Türkiye toplam tarım alanının yaklaşık %0,96'sını, Ege Bölgesi'ndeki toplam tarım alanının %8,1'ini oluşturmaktadır. Muğla'daki meyve alanları Türkiye'deki meyve alanlarının %3,5'ini, Ege Bölgesindeki de yaklaşık %14,5'ini; sebze bahçeleri alanı da Türkiye sebze bahçeleri alanının yaklaşık %2,4'ünü, Ege Bölgesinde ki alanında yaklaşık %13,7'sini oluşturmaktadır.

Şekil 10. Muğla İlçeleri Tarımsal Alan İstatistiği(2013)

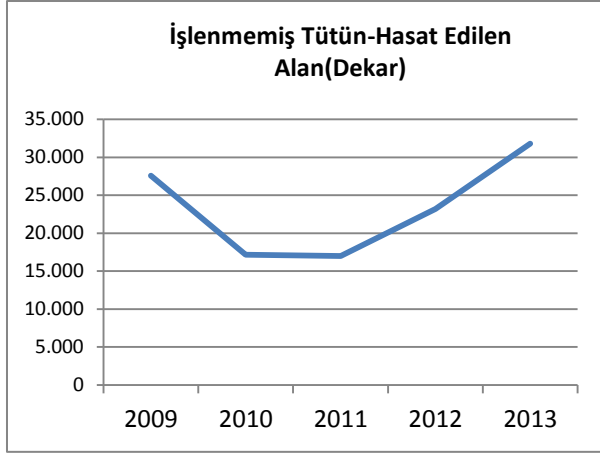

Kaynak: TÜİK, Bitkisel Üretim İstatistikleri¹¹

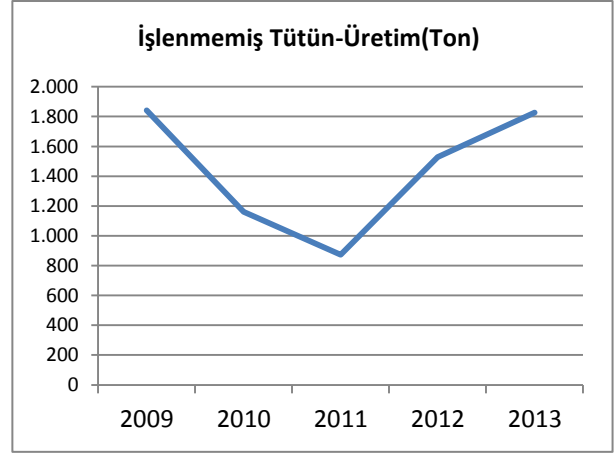
Muğla'da toplam tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin hasat edilen alanlarına bakıldığında 2013 yılında en fazla payı % 61,08 ile tahıllar almıştır. Saman ve ot bitkileri ise % 25,08 pay ile ikinci sırada gelmektedir. 2009-2013 yılları arasında tahıl ve bitkisel ürünlerin istatistiklerine göre öne çıkan ürünlerin değişim grafikleri incelenmiştir. Yapılan incelemeye göre işlenmemiş tütün üretiminde 2010-2011 yıllarında hem toplam hasat edilen alan miktarında hem de üretim miktarında sert bir düşüş yaşanmıştır. Ancak izleyen yıllarda tütün üretimi artışa geçmiştir. Üretimde ki bu dalgalanmasının sebebinin 2011 ekonomik krizi olduğu düşünülmektedir¹².

¹¹ Bkz. Tablo 10.

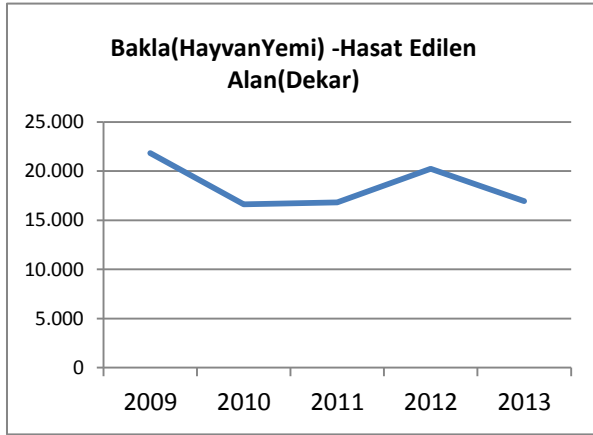
¹² Bkz. Tablo 11 ve Tablo 12.

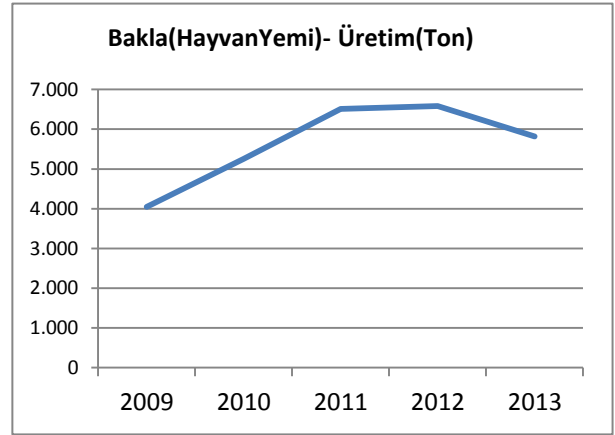
Şekil 11. İşlenmemiş Tütün Hasat Edilen Alan- Dekar(TUİK, 2009-2013)

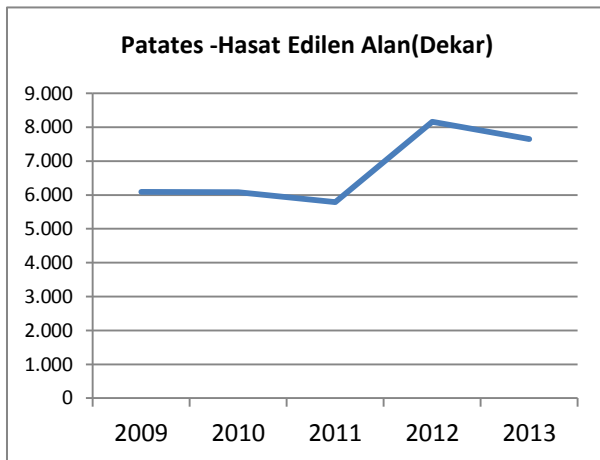
Şekil 12. İşlenmemiş Tütün Üretim-Ton(TUİK, 2009-2013)

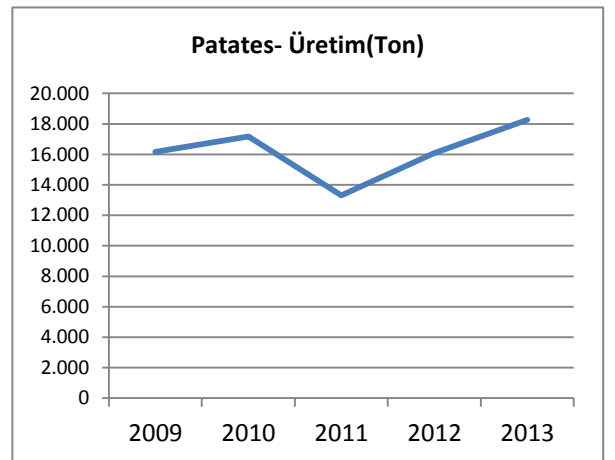
Şekil 13. Bakla(Hayvan Yemi) Hasat Edilen Alan- Dekar(TUİK, 2009-2013)

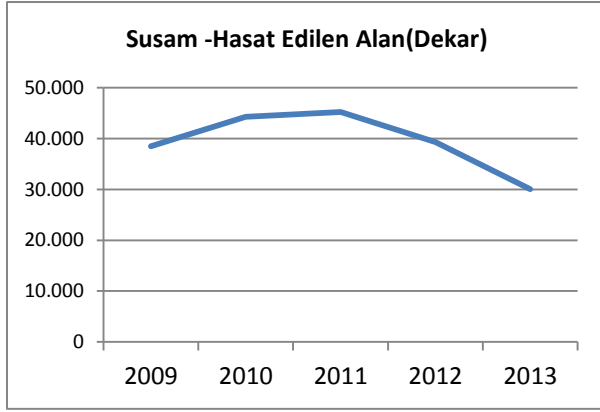
Şekil 14. Bakla(Hayvan Yemi) Üretim-Ton(TUİK, 2009-2013)

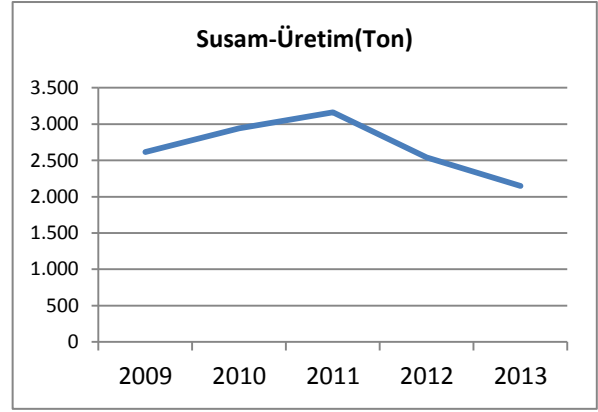
Şekil 15. Patates Hasat Edilen Alan-Dekar(TUİK, 2009-2013)

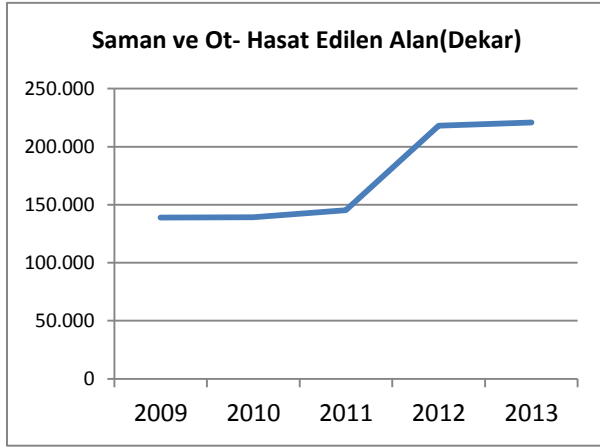
Şekil 16. Patates Üretim-Ton(TUİK, 2009-2013)

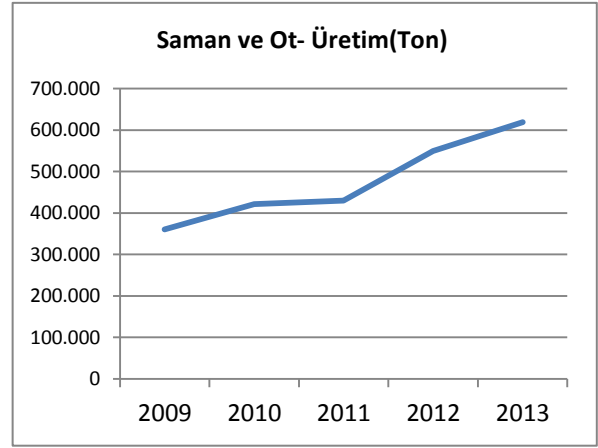
Şekil 17. Susam Hasat Edilen Alan-Dekar(TUİK, 2009-2013)

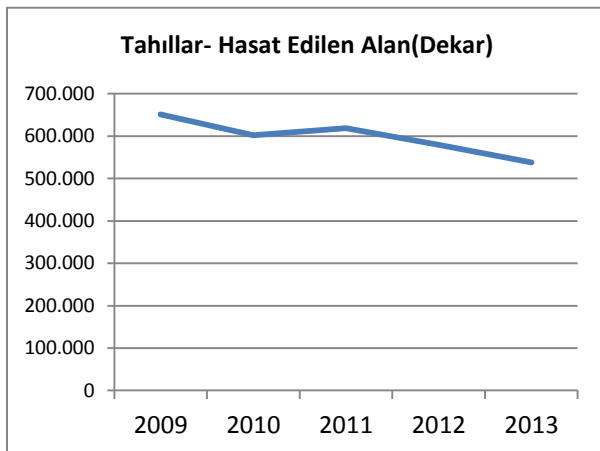
Şekil 18. Susam Üretim-Ton(TUİK, 2009-2013)

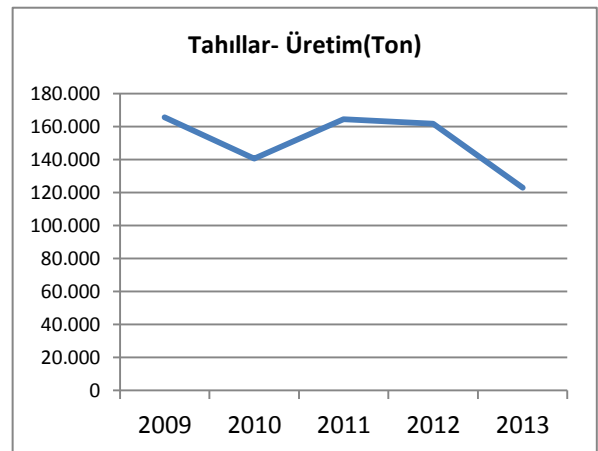
Şekil 19. Saman ve Ot Hasat Edilen Alan-Dekar(TUİK, 2009-2013)

Şekil 20. Saman ve Ot Üretim-Ton(TUİK, 2009-2013)

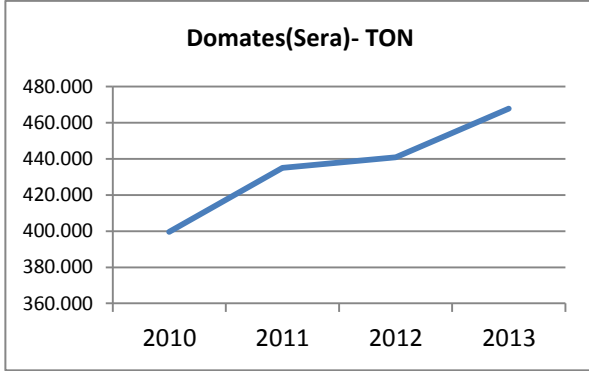

Şekil 21. Tahıllar Hasat Edilen Alan-Dekar(TUİK, 2009-2013)

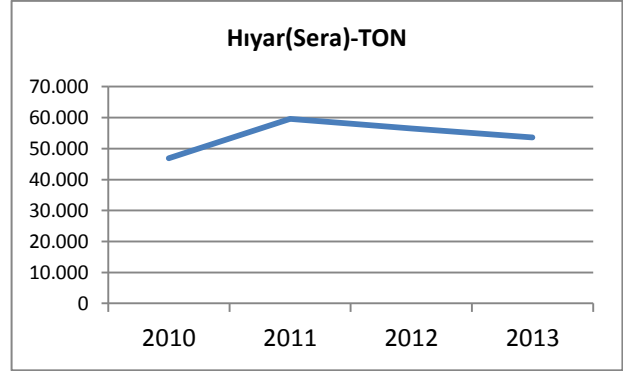

Şekil 22. Tahıllar Üretim-Ton(TUİK, 2009-2013)

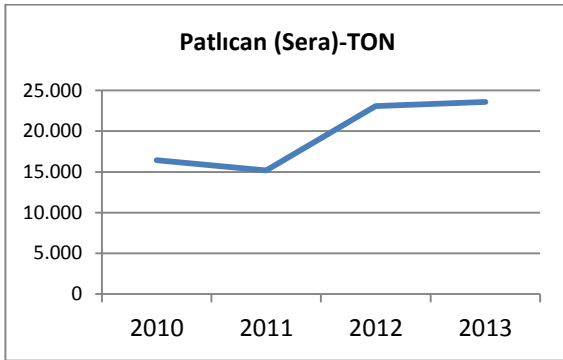
Muğla'da örtüaltı üretimde öne çıkan ürünler incelendiğinde 2010- 2013 döneminde üretimde artış yaşandığı görülmektedir. Bu dönemde söz konusu ürünlerin toplam üretiminde örtüaltı yetiştiriciliğinin payının da yükseldiği görülmektedir. 2013 yılında Muğla'da üretilen toplam hıyarın %77'si, domatesin %80'i, patlıcanın %62'si ve fasulyenin %40'ı örtü altı yetiştiriciliği ile üretilmiştir¹³.

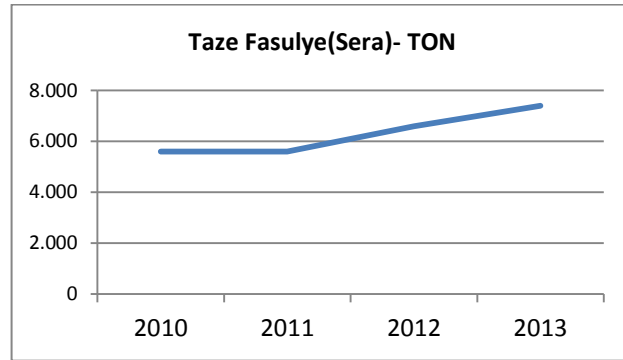
Şekil 23. Domates Üretim- Ton(TUİK, 2010-2013)

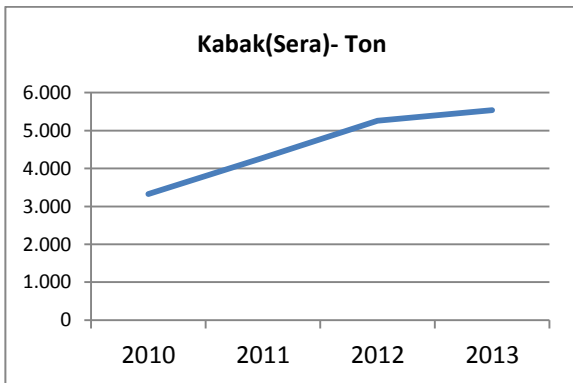
Şekil 24. Hıyar Üretim- Ton(TUİK, 2010-2013)

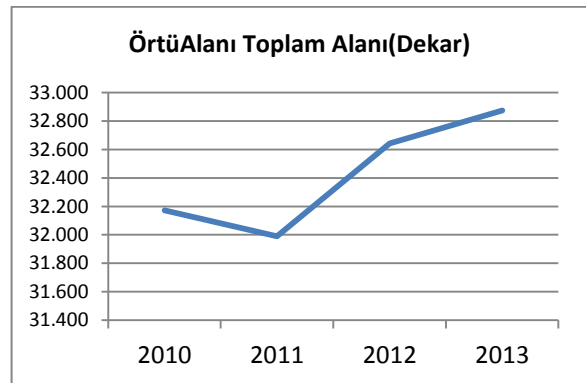
Şekil 25. Patlıcan(Sera)- TON(TUİK, 2010-2013)

Şekil 26. Taze Fasulye(Sera)- Ton(TUİK, 2010-2013)

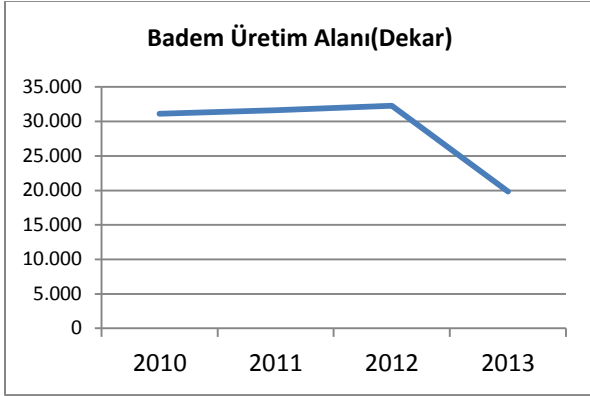
Şekil 27. Kabak(Sera)- TON(TUİK, 2010-2013)

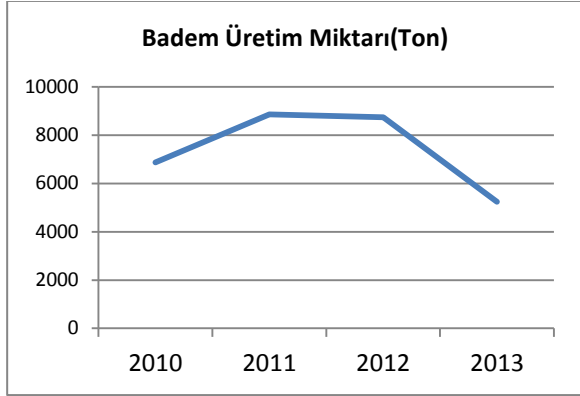
Şekil 28. Örtü Alanı Toplam Alanı- Dekar(TUİK, 2010-2013)

¹³ Bkz. Tablo 13.

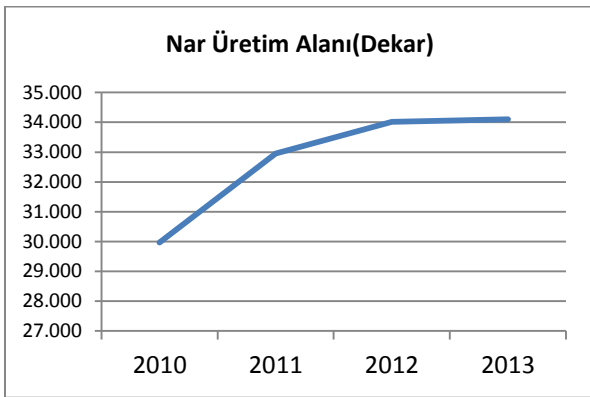
Muğla'da öne çıkan meyve türleri ise limon, badem, nar, portakal ve zeytindir. 2010-2013 döneminde zeytinyağı üretiminde %40, badem üretiminde %24'lük bir düşüş; nar üretiminde %156, washington portakal üretiminde ise %36'luk bir artış yaşanmıştır¹⁴.

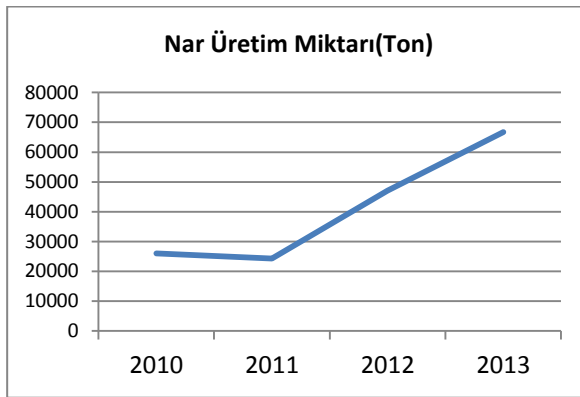
Şekil 29. Badem Üretim Alanı- Dekar(TUİK, 2010-2013)

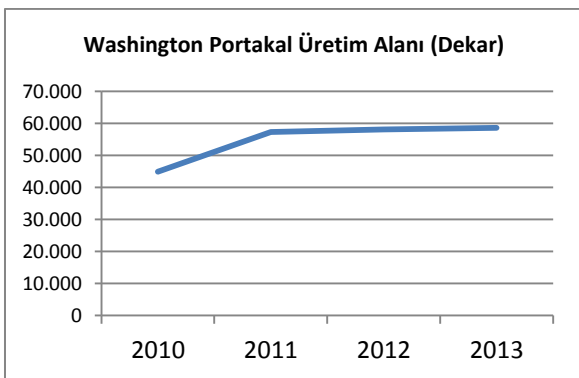
Şekil 30. Badem Üretim Miktarı- Ton(TUİK, 2010-2013)

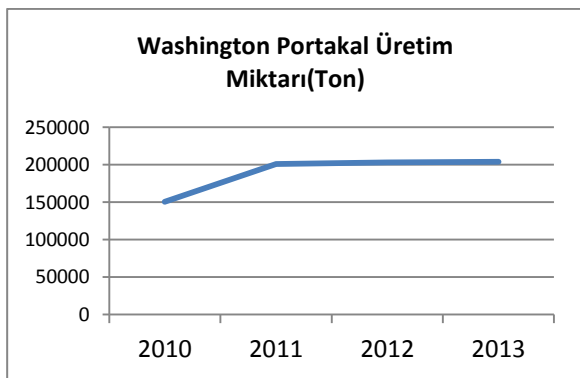
Şekil 31. Nar Üretim Alanı- Dekar(TUİK, 2010-2013)

Şekil 32. Nar Üretim Miktarı- Ton(TUİK, 2010-2013)

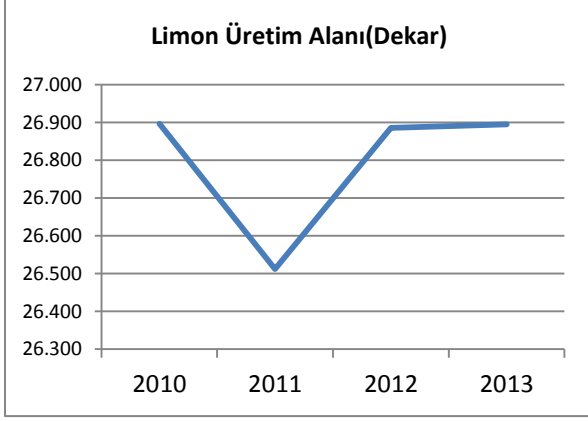

Şekil 33. Washington Portakalı Üretim Alanı- Dekar(TUİK, 2010-2013)

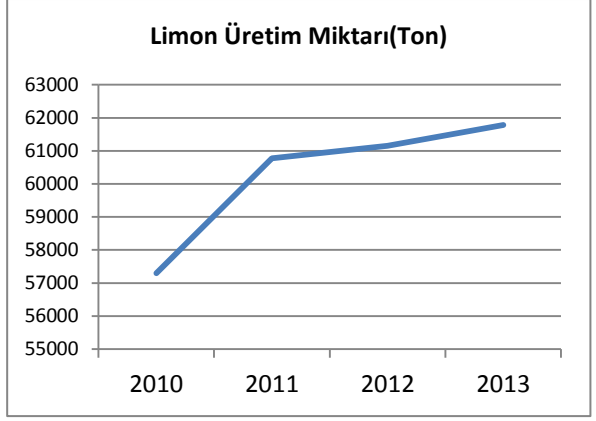

Şekil 34. Washington Portakal Üretim Miktarı- Ton(TUİK, 2010-2013)

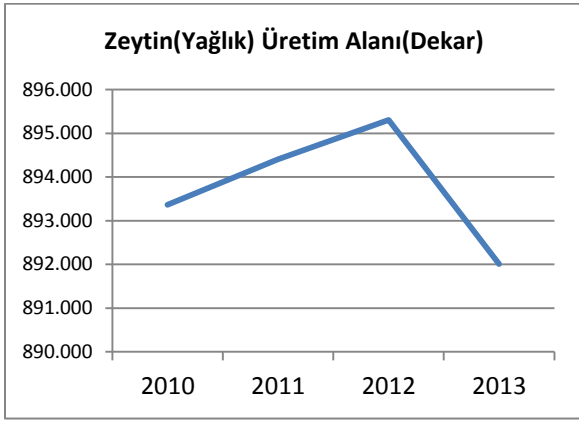
¹⁴ Bkz. Tablo 14.

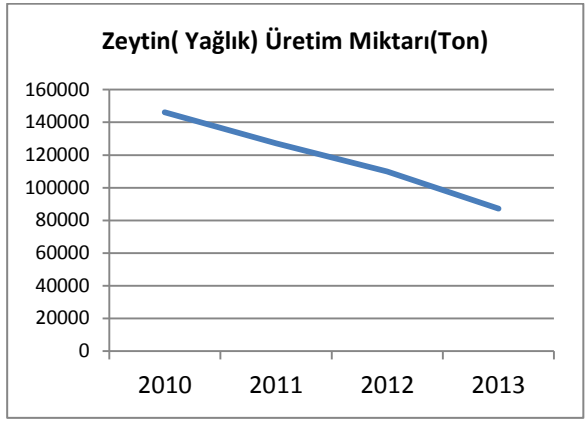
Şekil 35. Limon Üretim Alanı- Dekar(TUİK, 2010-2013)

Şekil 36. Limon Üretim Miktarı- Ton(TUİK, 2010-2013)

Şekil 37. Zeytin(Yağlık) Üretim Alanı- Dekar(TUİK, 2010-2013)

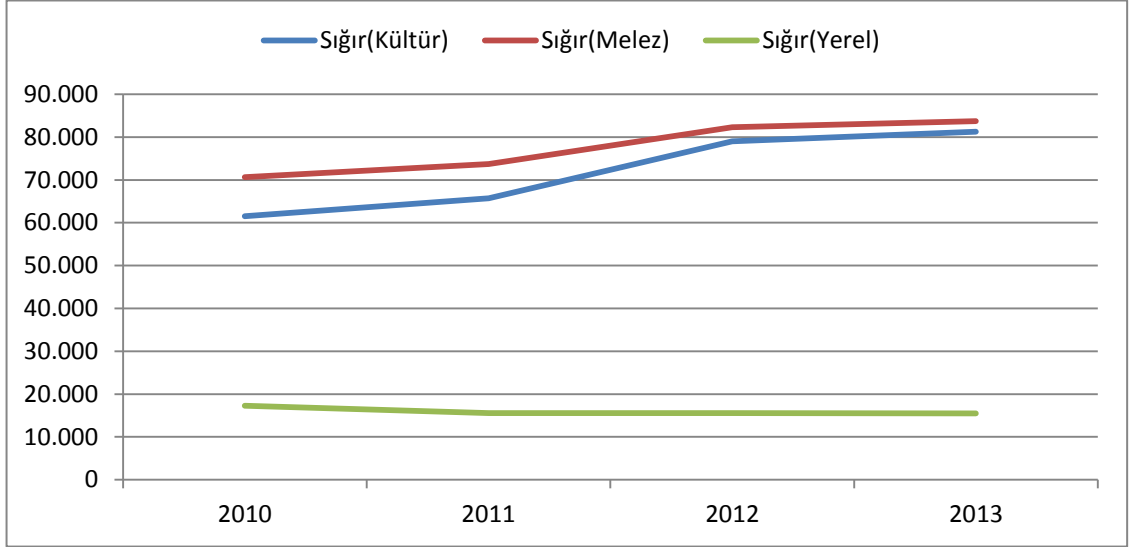

Şekil 38. Zeytin(Yağlık) Üretim Miktarı- Ton(TUİK, 2010-2013)

2013 yılı meyve üretim değerlerine göre washington portakal üretiminde Köyceğiz(%87); nar üretiminde Köyceğiz ve Ortaca(%94); limon üretiminde Köyceğiz(%59); badem üretiminde Datça(%55) ve zeytinyağı üretiminde Yatağan, Milas, Menteşe ilçeleri(%60) öne çıkmaktadır.

6.2 Hayvancılık

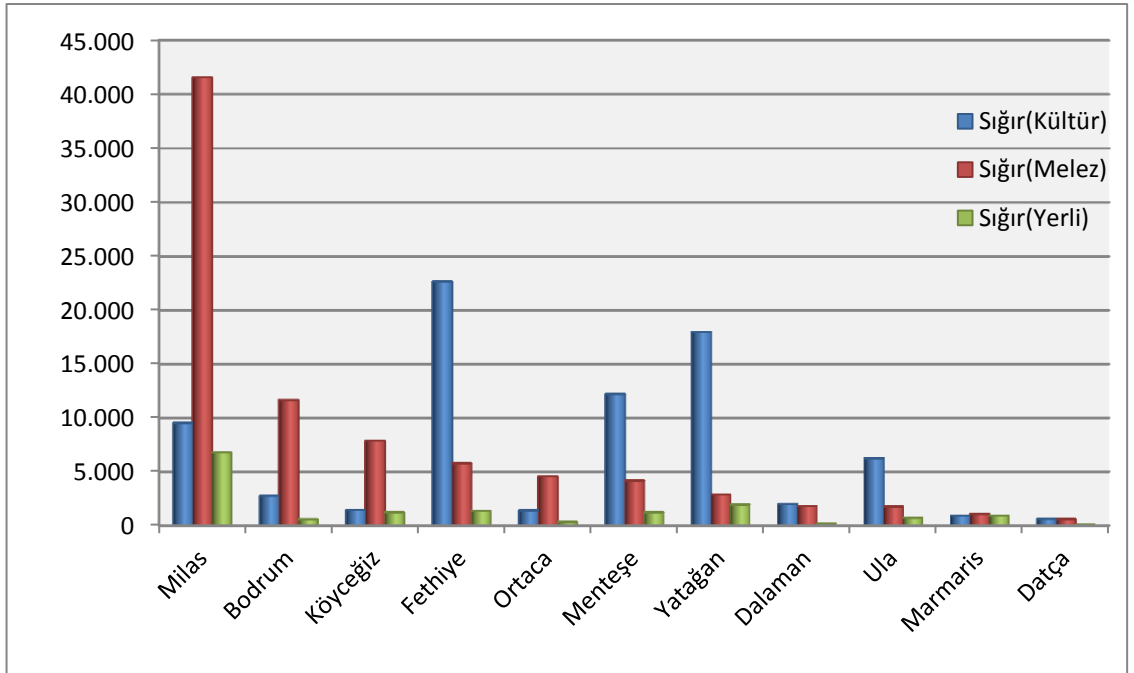
Şekil 39. Muğla Büyükbaş Hayvan Sayıları İstatistiği(2010-2013)

Kaynak: TÜİK, Hayvancılık İstatistikleri¹⁵

2010-2013 döneminde Muğla'daki yerel sığır sayısında %11'lik bir düşüş görülmektedir. Yine aynı dönemde melez sığır sayısında %19'luk, kültür sığır sayısında ise %32'lik bir artış görülmektedir. Grafikten anlaşılacağı üzere kültür sığırılığında ciddi bir artış söz konusudur.

Şekil 40. Muğla İlçeleri Büyükbaş Hayvan Sayıları (2013)

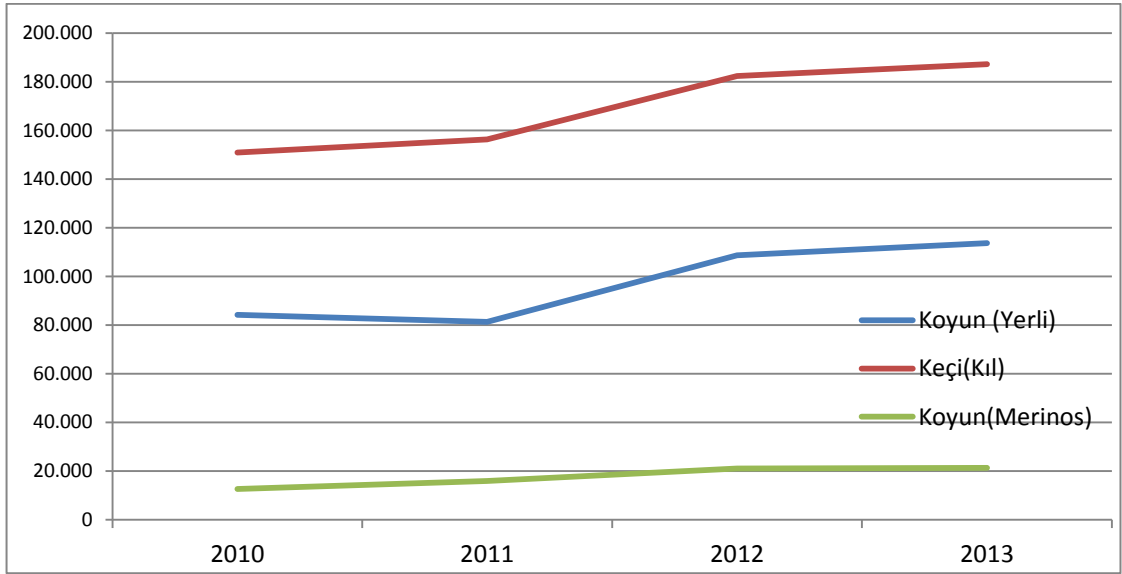

Kaynak: TÜİK, Hayvancılık İstatistikleri¹⁶

¹⁵ Bkz. Tablo 16.

Büyükbaş hayvan sayısının en fazla olduğu ilçeler sırasıyla Milas ve Fethiye'dir. Söz konusu ilçeler Muğla'nın toplam büyükbaş hayvan sayısının %49'luk bir kısmını oluşturmaktadır. Milas melez sığır sayısı bakımından tüm ilçeler üzerinde dominant durumdadır. Fethiye ilçesi ise kültür sığır sayısı bakımından lider, Yatağan ilçesi ise ikincidir.

Şekil 41. Muğla Küçükbaş Hayvan Sayıları İstatistiği(2010-2013)

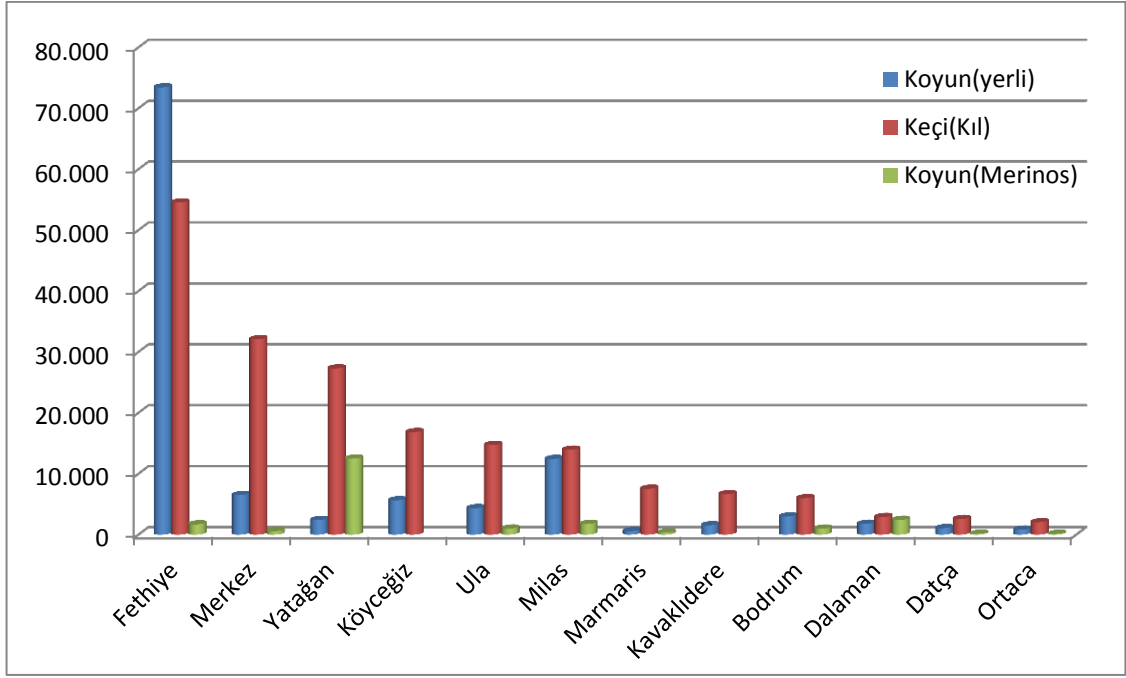
Kaynak: TÜİK, Hayvancılık İstatistikleri¹⁷

Muğla'da en fazla sayıda yetiştirilen küçükbaş hayvan türü kıl keçisidir. 2010-2013 döneminde Muğla'daki yerli koyun sayısında %35'lik, kıl keçisi sayısında %24'lük bir artış görülmektedir. Yerli koyun ve kıl keçisi hayvan sayısında 2011 yılında az miktarda bir azalma yaşanmış ve daha sonraki yıllarda hayvan sayıları artmaya devam etmiştir.

¹⁶ Bkz. Tablo 17.

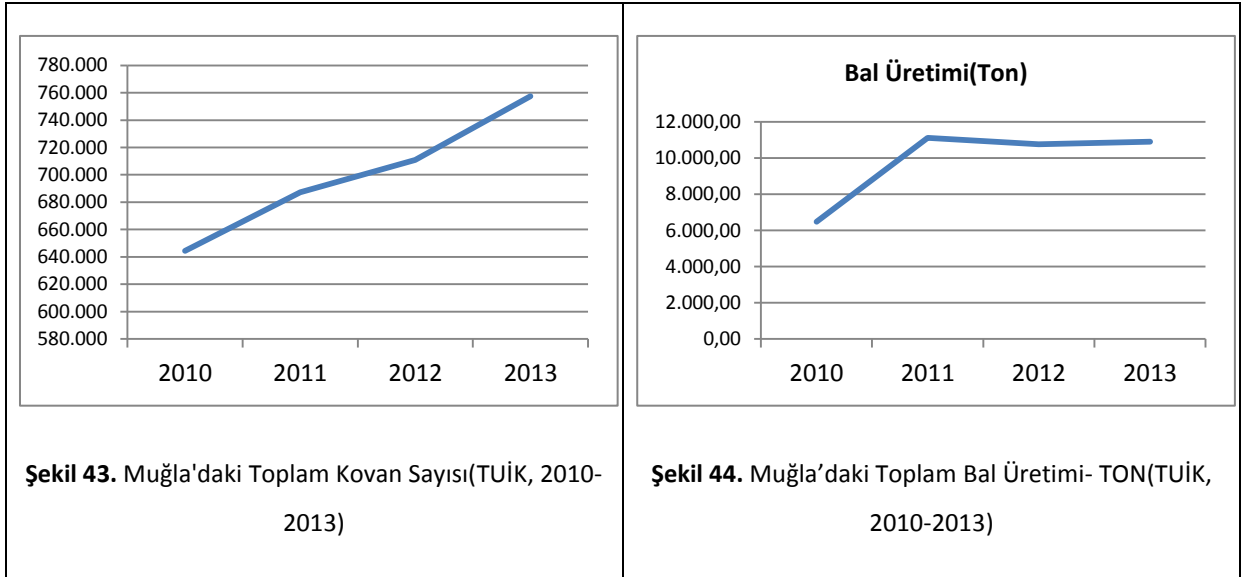
¹⁷ Bkz. Tablo 18.

Şekil 42. Muğla İlçeleri Küçükbaş Hayvan Sayıları(2013)

Kaynak: TÜİK, Hayvancılık İstatistikleri¹⁸

Küçükbaş hayvan sayısının en fazla olduğu ilçe Fethiye'dir. Fethiye ilçesi, Muğla'nın toplam küçükbaş hayvan sayısının %40'lık bir kısmını oluşturmaktadır. Özellikle yerli koyun mevcudunun %65'lik gibi büyük bir kısmı Fethiye'de yetiştirilmektedir.

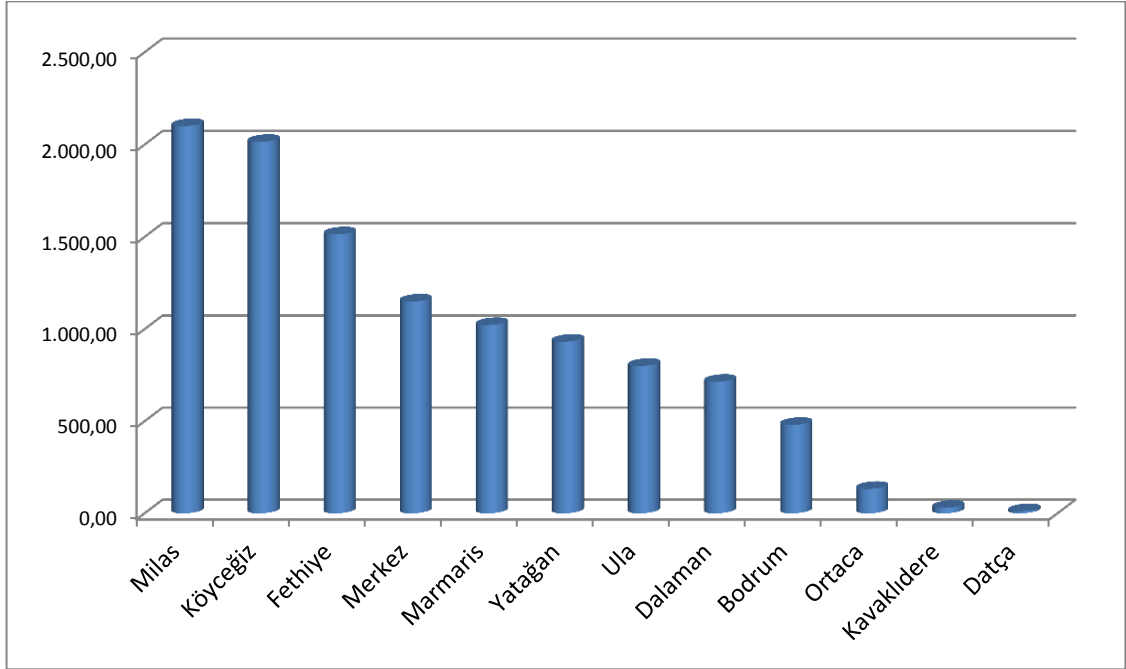

2010-2013 döneminde Muğla'daki kovan sayısında %18'lik, bal üretim miktarında %68'lik bir artış görülmektedir. Bal üretim miktarında 2011 yılında, bir önceki yıla göre yüksek oranda(%71) bir artış yaşanmıştır¹⁹.

¹⁸ Bkz. Tablo 19.

Muğla'nın ilçeleri arasında arıcılık yapan işletme sayısı bakımından öne çıkanlar sırasıyla: Marmaris(846), Milas (680), Köyceğiz(519), Ula(483), Yatağan(363) ve Menteşe(300) ilçeleridir.

Şekil 45. Muğla İlçeleri Bal Üretimi-Ton(2013)

Kaynak: TÜİK, Hayvancılık İstatistikleri

Muğla ilçelerinin büyük çoğunluğunda Bal üretimi miktarı ve arıcılık yapan işletme sayısı bakımından homojen bir dağılım olduğu söylenebilir. Bal üretim yüzdeleri bakımından öne çıkan ilçeler Milas(%19), Köyceğiz(%18) ve Fethiye'dir(%14). Bal üretim istatistiklerinde dikkat çek konu ise arıcılık işletme sayısı bakımından sondan ikinci olan Fethiye, bal üretim miktarı bakımından üçüncü sıradadır. Bunun sebebi ise Fethiye'de arıcılık yapan işletme başına düşen kovan sayısı Muğla ortalamasının yaklaşık 5,5 katıdır²⁰.

¹⁹ Bkz. Tablo 20.

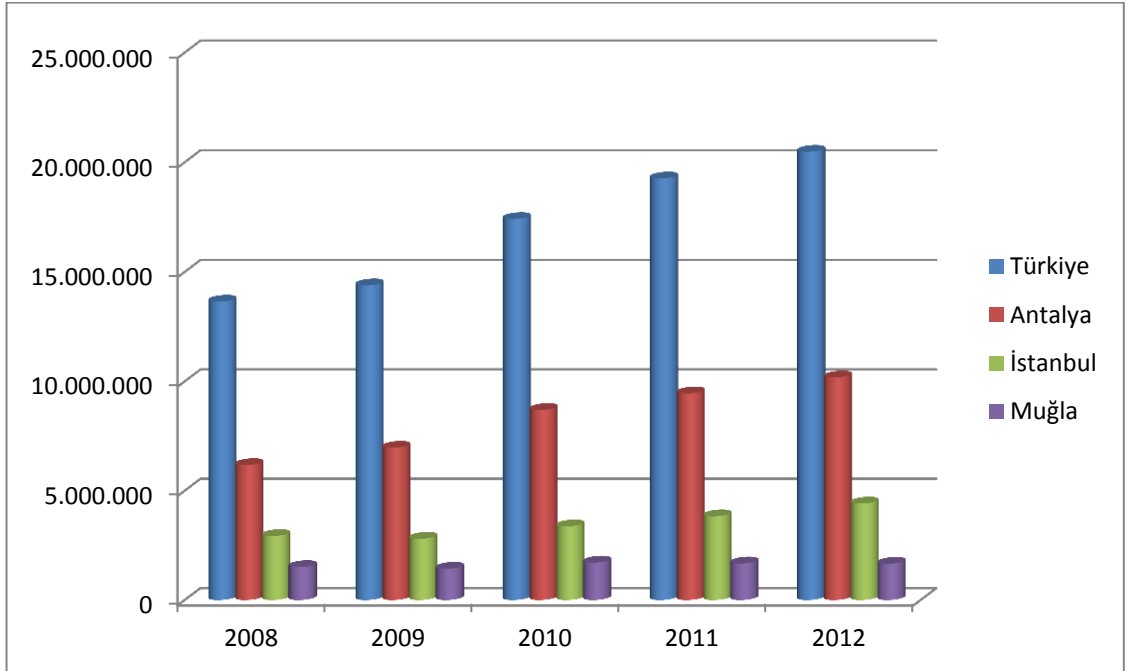
²⁰ Bkz. Tablo 21.

7. TURİZM

Muğla'da turizm alanında öne çıkan sorunlardan birisi güçlü işbirliği oluşturulamaması ve bu konuda inisiyatifin oluşturulamamasıdır. Muğla'da turizm ile ilgili birçok dernek ve sivil toplum kuruluşu turizm sorunlarının çözülmesi, üst makamlarla ilişki kurulması gibi birçok konuda çalışırken; kurumlar arası koordinasyonun sağlanamaması sonucu mükerrer çalışmalar ortaya çıkmakta ve verimsiz sonuçlar doğmaktadır. Birçok ilçe, ülke ve dünya çapında turizmle ilgili önemli adımlar atmaya çalışırken verimli sonuçlar alamamakta ve sorunların çözümü için gerekli lobi gücünü oluşturamamaktadır.

Tüm bu olumsuzluklara rağmen Antalya ve İstanbul'un ardından en yoğun turist çeken üçüncü il Muğla'dır. Muğla'nın geleneksel deniz, kum, güneş turizminin yanında kültür turizmi, agro turizm, kongre turizmi, sağlık turizmi, kırsal turizm, doğa sporları turizmi potansiyeli de çok yüksektir. İl genelinde 22'si düzenlenmiş 195 ören yeri bulunmaktadır. Sedir Adası, Mauselion, Kayaköy, Knidos, Kaunos, Beçin, Tlos, Lagina ve Stratonikeia en çok ziyaretçi çeken ören yerleridir. Ayrıca Muğla ilinde 6 adet müze bulunmaktadır. Bunlar arasında en fazla ziyaretçi çeken ve gelir getiren yer ise Bodrum Sualtı Arkeoloji Müzesidir²¹.

Şekil 46. Turizm İşletme Belgeli Tesislere Yabancı Turistlerin Toplam Giriş Sayıları

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Turizm İstatistikleri²²

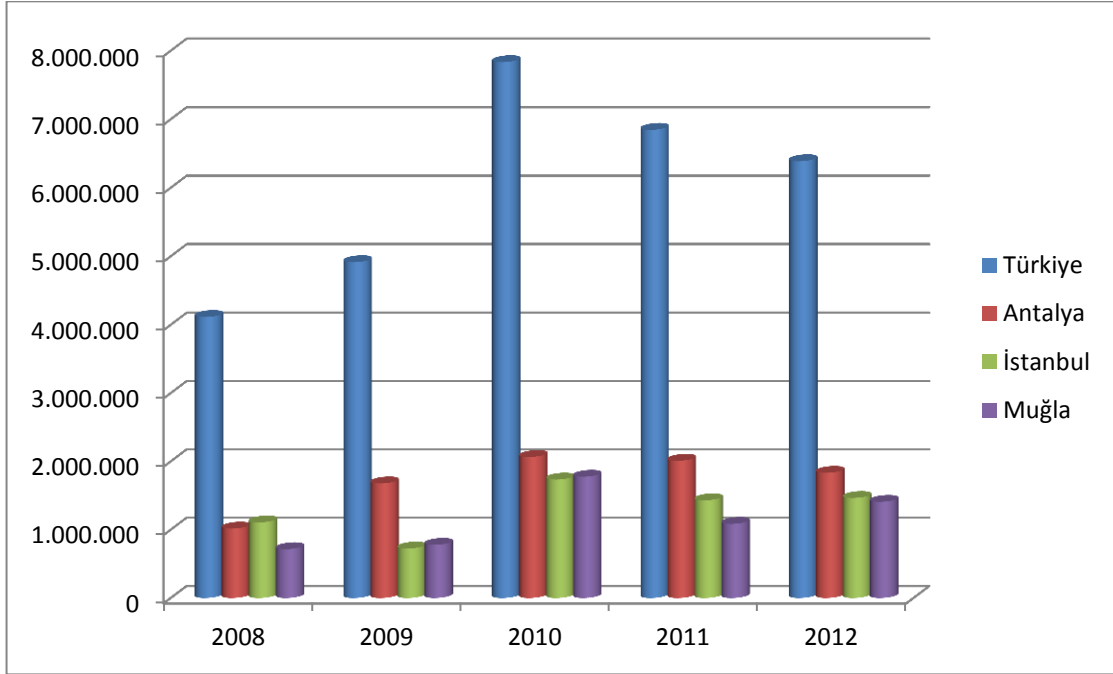
Turizm işletme belgeli tesislere giriş yapan yabancı turist sayısı bakımından öne çıkan iller sırasıyla Antalya, İstanbul ve Muğla'dır. 2012 yılı verilerine göre, Antalya iline giriş yapan yabancı

²¹ Muğla Turizm İl Müdürlüğü Müze ve Ören Yerleri İstatistiği (2011)

²² Bkz. Tablo 22.

turist sayısı Türkiye toplamının yaklaşık yarısını tek başına karşılamaktadır. Muğla'daki turizm belgeli tesislere giriş yapan yabancı turist sayısı ise Türkiye toplamının yaklaşık % 8'idir.

Şekil 47. Belediye Belgeli Tesislere Yabancı Turistlerin Toplam Giriş Sayıları

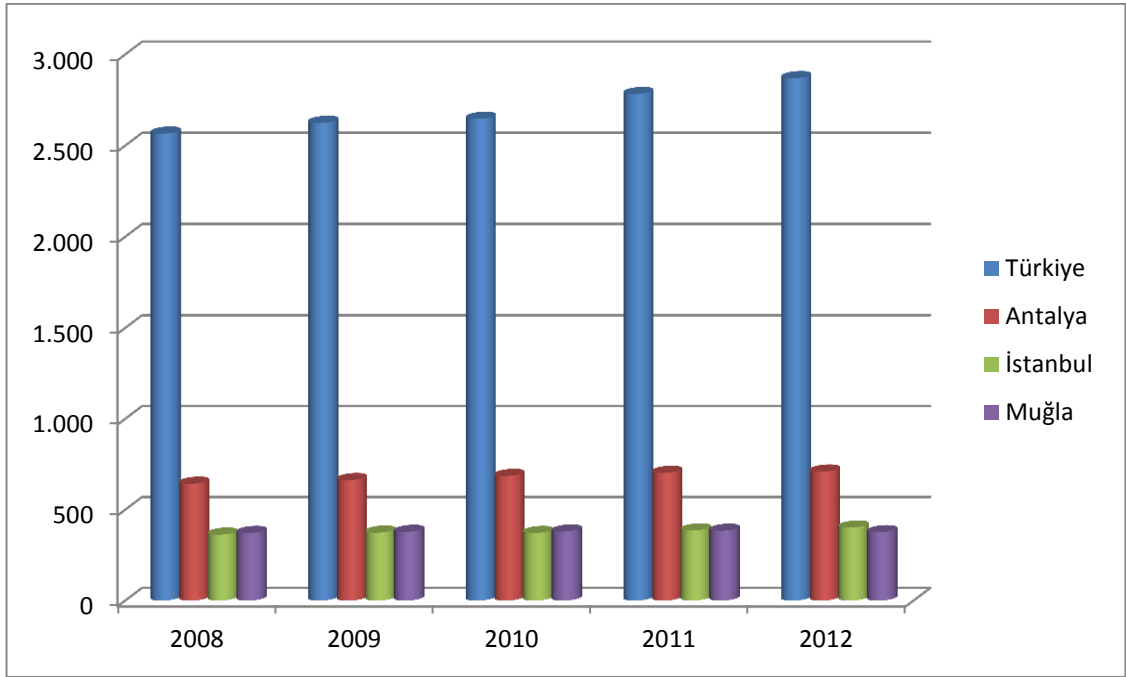

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Turizm İstatistikleri²³

Belediye belgeli tesislere giriş yapan yabancı turist sayısı bakımından öne çıkan iller sırasıyla Antalya, İstanbul ve Muğla'dır. Ancak söz konusu iller arasında büyük bir fark görülmemektedir. Muğla'ya giriş yapan ve belediye belgeli tesisleri kullanan yabancı turist sayısı bakımından 2008-2012 yılları arasında yaklaşık %97'lik bir artış kaydedilmiştir. 2012 yılı verilerine göre Muğla'daki belediye belgeli tesislere giriş yapan yabancı turist sayısı ise Türkiye toplamının yaklaşık % 22'si kadardır.

²³ Bkz. Tablo 23.

Şekil 48. Turizm İşletme Belgeli Tesis Sayıları(2008-2012)

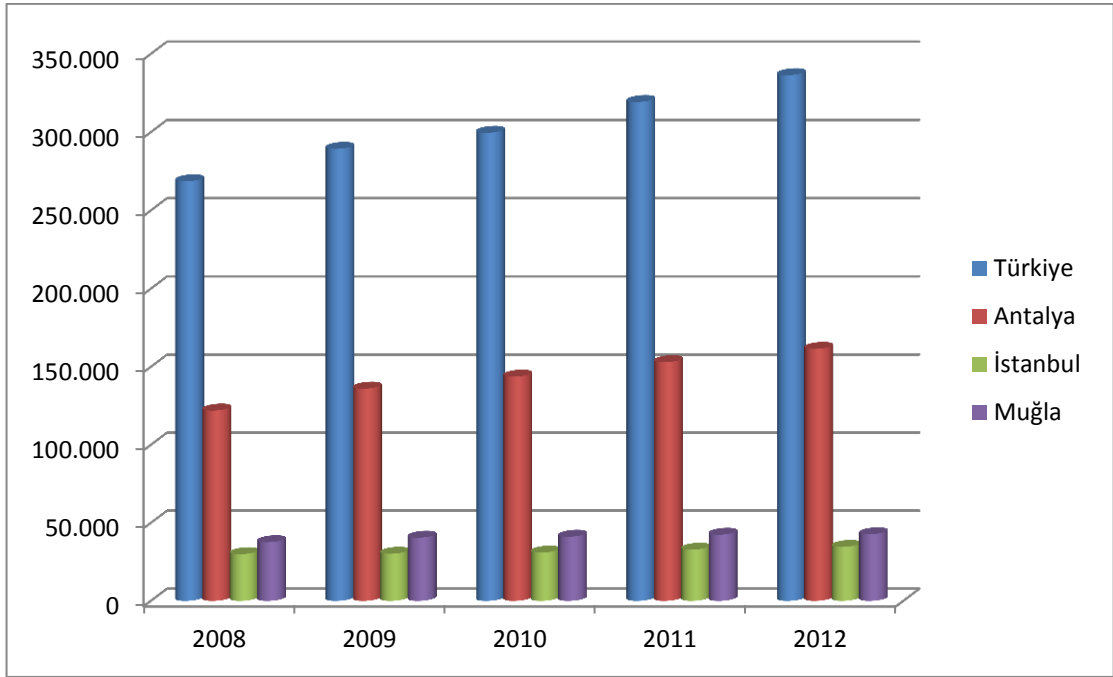

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Turizm İstatistikleri²⁴

2008-2012 yılları arasında turizm işletme belgeli tesis sayısı istatistiklerine göre tesis sayısında Türkiye genelinde %11,85 ve Muğla il genelinde %1 artış görülmektedir. 2012 yılı verilerine göre Muğla'nın turizm işletme belgesine sahip tesis sayısı Türkiye toplamının %13'lük kısmını oluşturmaktadır.

²⁴ Bkz. Tablo 24.

Şekil 49. Turizm İşletme Belgeli Tesislerin Oda Sayıları(2008-2012)

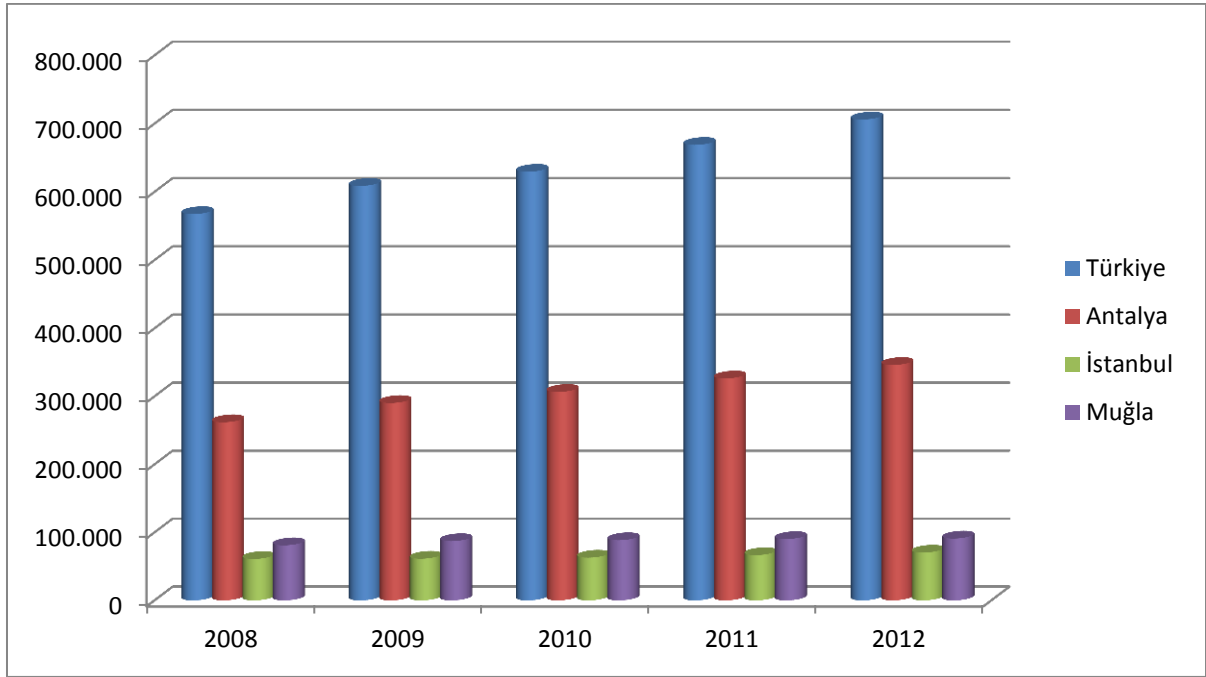

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Turizm İstatistikleri²⁵

2008-2012 yılları arasında turizm işletme belgeli tesislerin istatistiklerine göre oda sayısında Türkiye genelinde %25,2 Muğla il genelinde %13,5 artış görülmektedir. 2012 yılı verilerine göre Muğla'nın turizm işletme belgesine sahip tesis sayısı Türkiye toplamının %13,5'lik kısmını oluşturmaktadır.

²⁵ Bkz. Tablo 25.

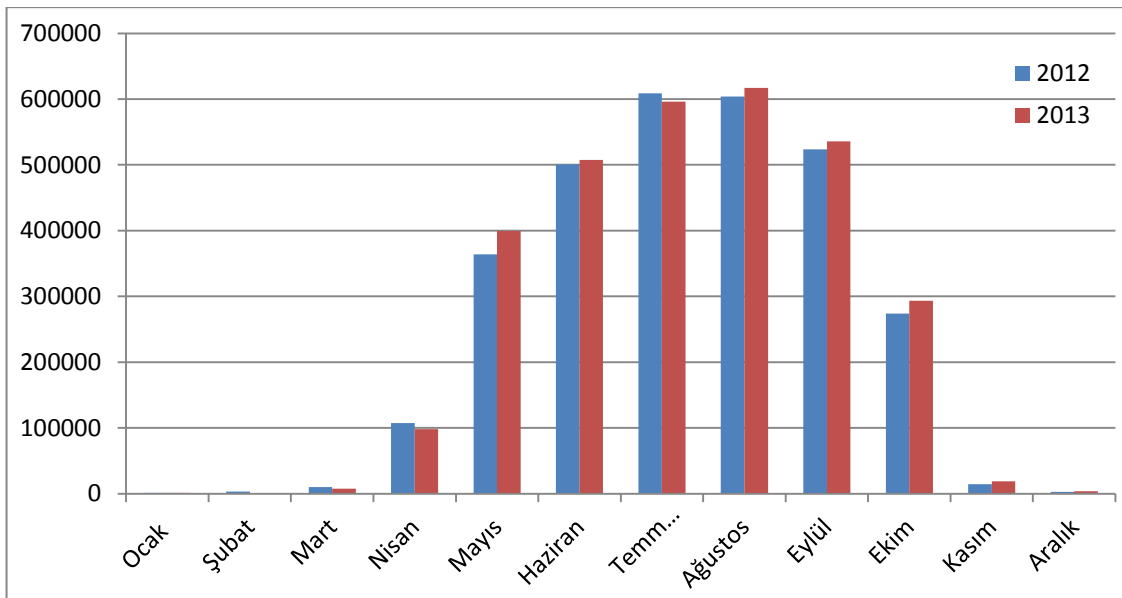
Şekil 50. Turizm İşletme Belgeli Tesislerin Yatak Sayıları(2008-2012)

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Turizm İstatistikleri²⁶

2008-2012 yılları arasında turizm işletme belgeli tesislerin istatistiklerine göre yatak sayısında Türkiye genelinde %24,4 Muğla il genelinde %12,3 artış görülmektedir. 2012 yılı verilerine göre Muğla'nın turizm işletme belgesine sahip tesis sayısı Türkiye toplamının %12,8'lik kısmını oluşturmaktadır.

Şekil 51. Muğla'ya Giriş Yapan Yabancı Turist Sayısı Aylık(2013)

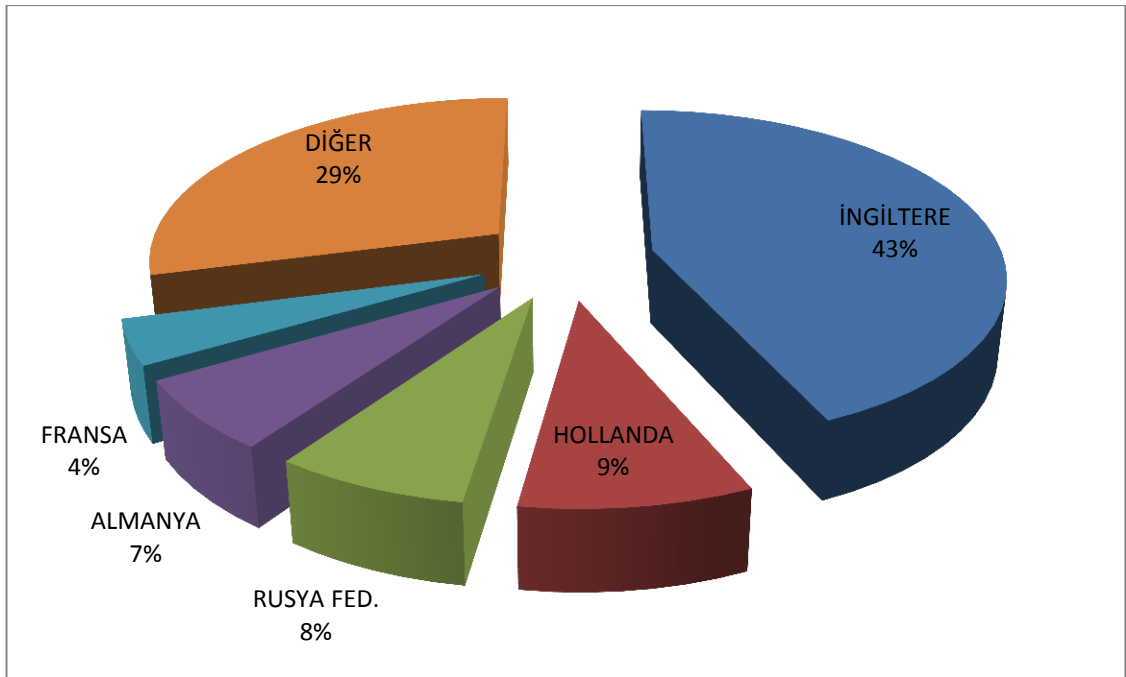
Kaynak: Muğla Turizm İl Müdürlüğü, Turist Girişleri²⁷

²⁶ Bkz. Tablo 26.

Muğla'nın aylık yabancı turist giriş istatistiklerine göre yabancı turistlerin en yoğun olarak ilimizi ziyaret ettikleri dönem Mayıs- Ekim aylarını kapsamaktadır. Kış döneminde ise yok sayılacak kadar bir yabancı turist girişi vardır. Bundan dolayı, Muğla'daki turizm sektörünün deniz-kum-güneş eksenindeki gelişmişliğine paralel olarak kış turizminin de gelişmesi için gerekli çalışmalar yapılarak sektörün sürdürülebilirliği sağlanmalıdır. Özellikle kültür turizmi, agro turizm, doğa turizmi, kongre turizmi vb. alternatif turizm türlerinin geliştirilmesi ile sektörün bu sorunu giderilebilir.

Muğla ili, 2013 yılı Aralık ayı sonu itibariyle hava ve deniz hudut kapılarından giriş yapan yabancı turist sayısı toplamda 3 milyon 78 bin 781 kişidir. Gelen yabancı turistlerin yaklaşık %85'i hava hudut kapılarını (Dalaman ve Milas-Bodrum Havalimanları) %15'lik bir kısmı ise deniz hudut kapılarını kullanmıştır. Dalaman havalimanını kullanarak gelen yabancı turist 1 milyon 616 bin 843 kişi , Milas- Bodrum havalimanını kullanarak gelen yabancı ise 953 bin 201 kişidir.

Şekil 52. Muğla'ya Giriş Yapan Yabancı Ziyaretçilerin Ükelere Göre Dağılımı(2013)

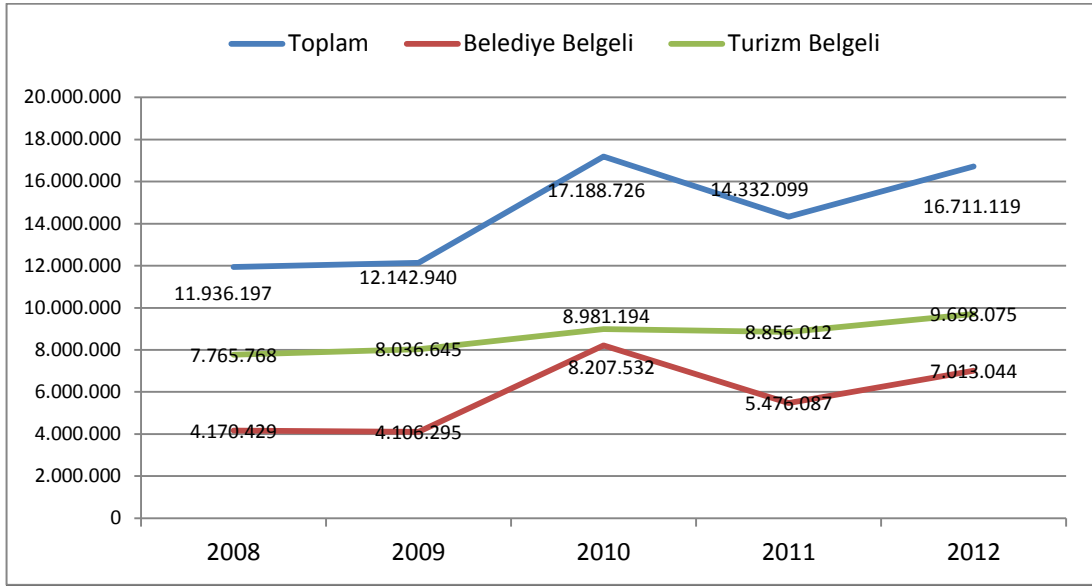
Kaynak: Muğla Turizm İl Müdürlüğü, Turist Girişleri²⁸

Muğla'ya giriş yapan yabancı turistlerin milliyetlerine göre sınıflandırmasında en yüksek orana sahip olan ülkeler İngiltere(%43), Hollanda(%9), Rusya Federasyonu(%8) ve Almanya(%7) olarak görülmektedir.

²⁷ Bkz. Tablo 27.

²⁸ Bkz. Tablo 28.

Şekil 53. Muğla'daki Turizm ve Belediye Belgeli Tesislerde Yabancı Turistlerin Toplama Geceleme Sayısı(2008-2012)

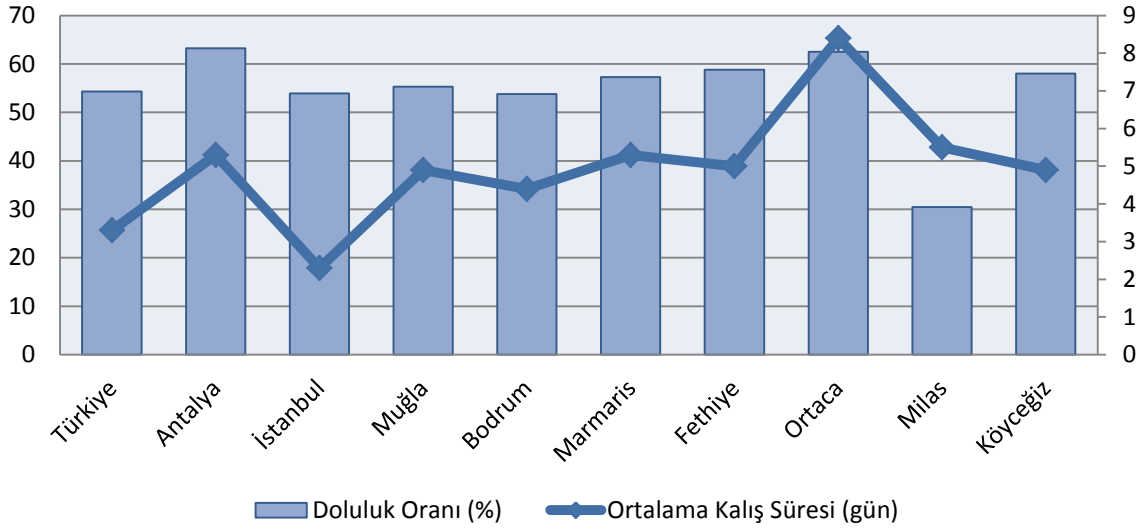

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Turizm İstatistikleri²⁹

Yabancı turistlerin turizm belgeli tesislerde ki toplam geceleme sayısı istatistiğine göre 2008-2012 döneminde(2011 yılı hariç olmak üzere) tüm yıllarda artış göstermektedir. 2008-2012 döneminde toplam geceleme sayısında %25'lik bir artış yaşanmıştır. Belediye belgeli tesislerde ki dalgalanmalar işletme belgeli tesislere göre daha fazla olmuştur. 2010 yılında bir önceki yıla göre yabancı turist konaklama sayısı yaklaşık %100 artmıştır.

²⁹ Bkz. Tablo 30.

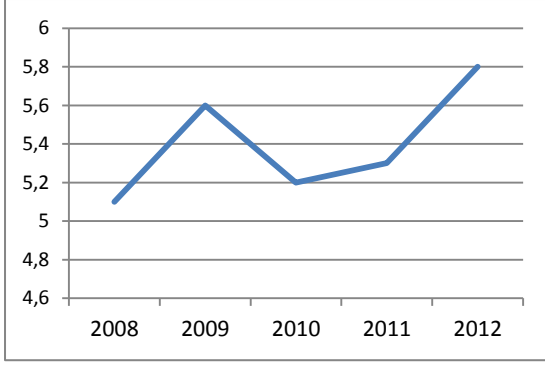
Şekil 54. Turizm İşletme Belgeli Tesislerin Doluluk Oranları ve Ortalama Kalış Süreleri(2012)

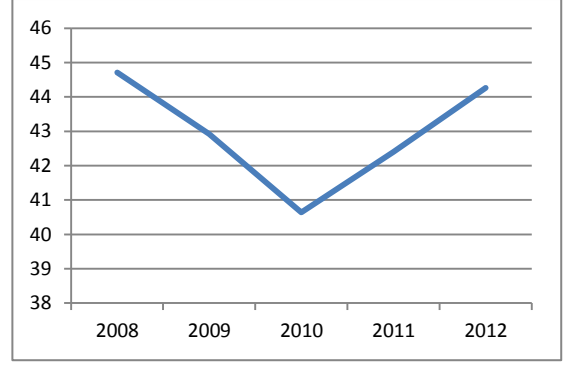
Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Turizm İstatistikleri³⁰

Türkiye, Antalya, İstanbul ve Muğla’da turistlerin tesislerde ortalama kalış süresi incelendiğinde çarpıcı bir sonuçla karşılaşılmaktadır. Muğla’ya gelen turistler tesislerde ortalama 4,9 gün kalırken; Türkiye’de ortalama 3,3 gün; Antalya’da 5,5 gün ve İstanbul’da 2,3 gün kalmaktadır. Muğla ilçeleri arasında doluluk oranı(%62,5) ve ortalama kalış süresi(8,4 gün) bakımından Ortaca ilçesi lider konumdadır.

³⁰ Bkz. Tablo 29.

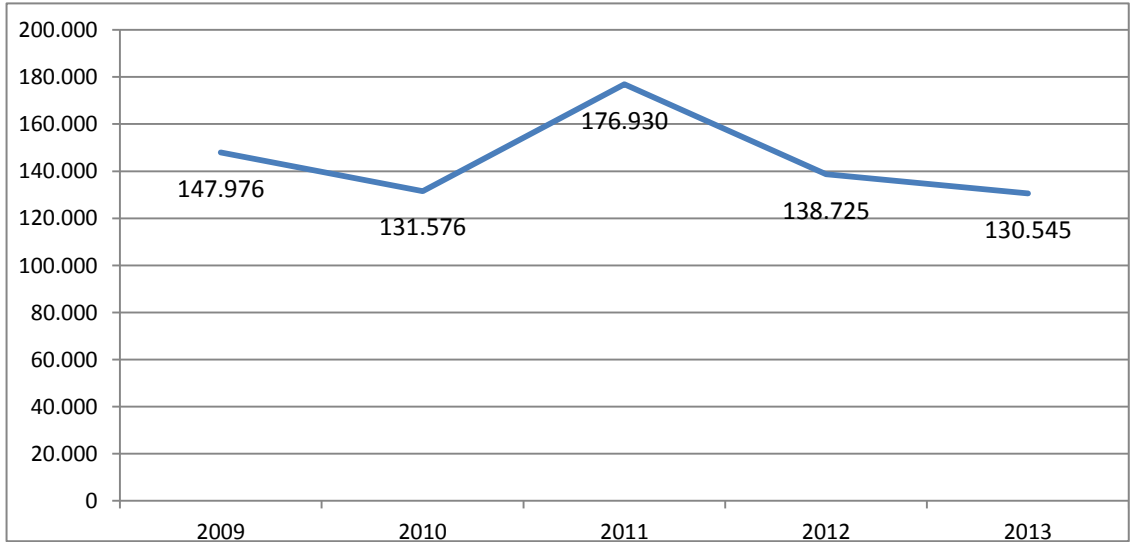
Şekil 55. Turizm Belgeli Tesislerde Yabancı Turistlerin Muğla il genelindeki Ortalama Kalış Süreleri(KTB, 2008-2012)

Şekil 56. Turizm Belgeli Tesislerde Yabancı Turistlerin Muğla il genelinde Sağladığı Doluluk Oranları(KTB, 2008-2012)

Muğla'da 2008-2012 döneminde turizm belgeli tesislerde konaklayan yabancı turistlerin ortalama kalış süreleri 2012 yılında en yüksek değerine ulaşmıştır. Ayrıca yabancı turistlerin sağladığı doluluk oranları 2008-2010 yılı aralığında düşüş eğilimine girmiş ve ertesi yıllarda yükselmeye başlamıştır. Yerli ve yabancı turistlerin tümünü kapsayan toplam doluluk oranı ise 2012 yılında %55,28 oranına ulaşmıştır³¹.

Şekil 57. Muğla'ya Kış Döneminde(Mayıs-Ekim Haricindeki Aylar) Giriş Yapan Yabancı Turistlerin Grafiği(2009-2013)

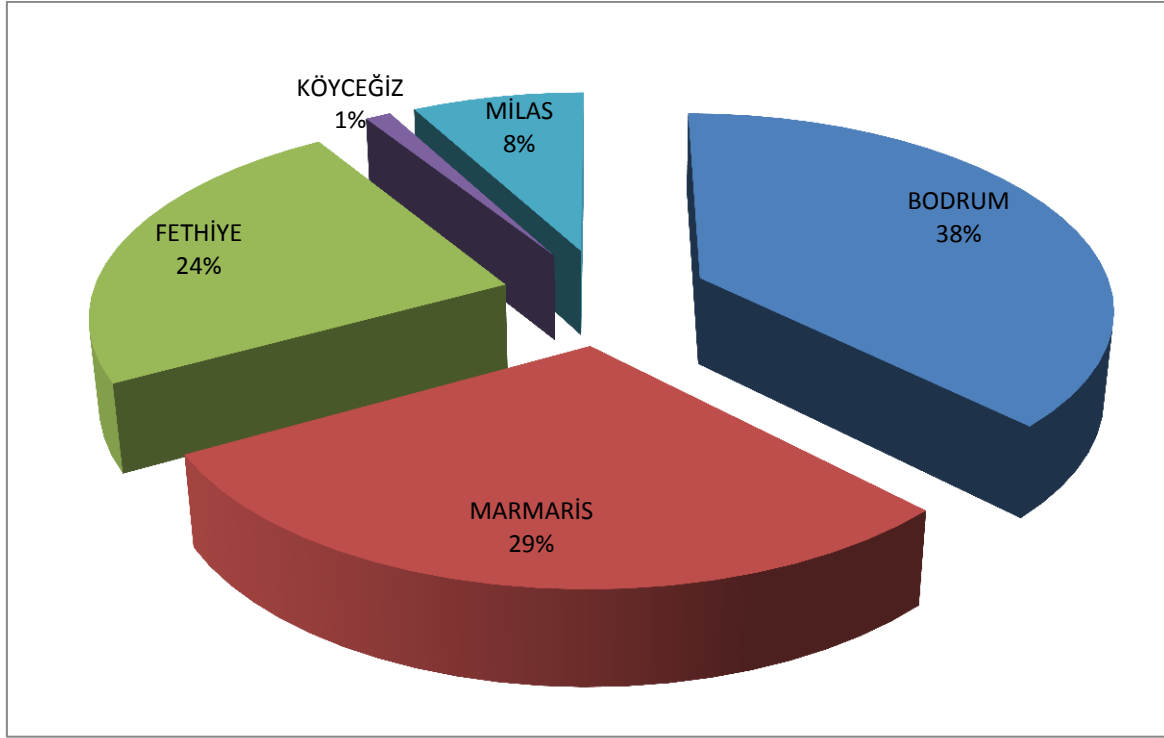
Kaynak: Muğla Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, Turist Girişleri³²

2009-2013 döneminde kış aylarında(Mayıs- Ekim Haricindeki Aylar) Muğla'ya giriş yapan yabancı turistlerin grafiği tüm yıllarda sürekli bir dalgalanma göstermektedir. 2013 yılında gelen yabancı turistlerin sadece %4,2'lik kısmı kış aylarında Muğla'ya giriş yapmışlardır.

³¹ Bkz. Tablo 30.

³² Bkz. Tablo 27.

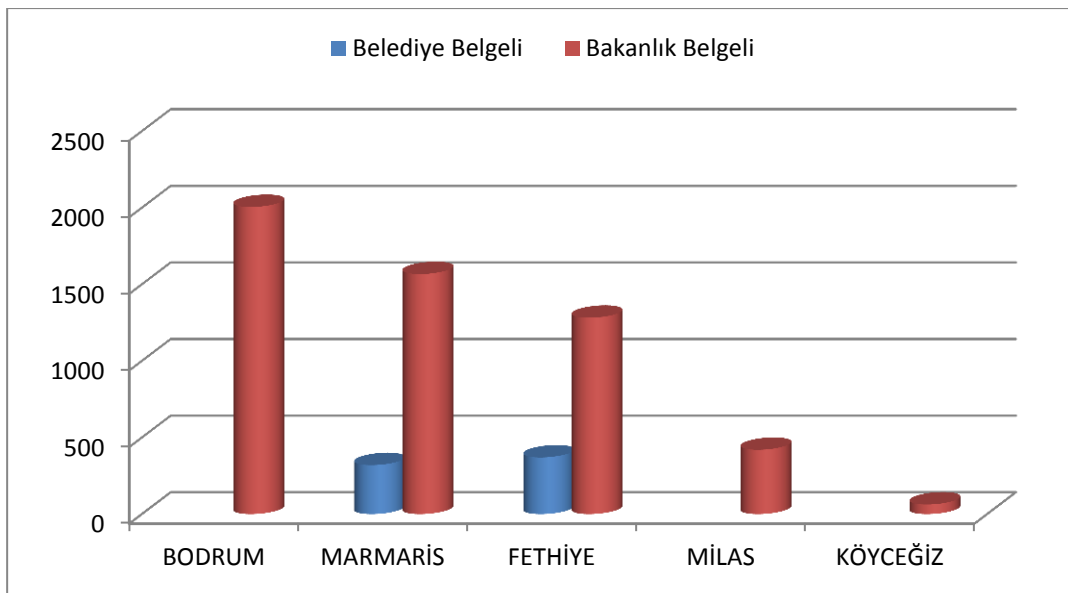
Şekil 58. Muğla ilçelerindeki Bakanlık Belgeli Marina Kapasite Oranları(2013)

Kaynak: Muğla Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, Turist Girişleri³³

Muğla'da il genelinde Bodrum, Marmaris, Fethiye, Datça, Köyceğiz ve Milas ilçelerinde toplamda 23 adet bakanlık belgeli, 6 adet belediye belgeli marina vardır. Bu marinaların yat bağlama kapasitesi ise bakanlık belgeli olan marinalar için 5.337, belediye belgeli olanlar içinse 690'dır.

Şekil 59. Muğla ilçelerindeki Bakanlık ve Belediye Belgeli Marina Kapasiteleri(2013)

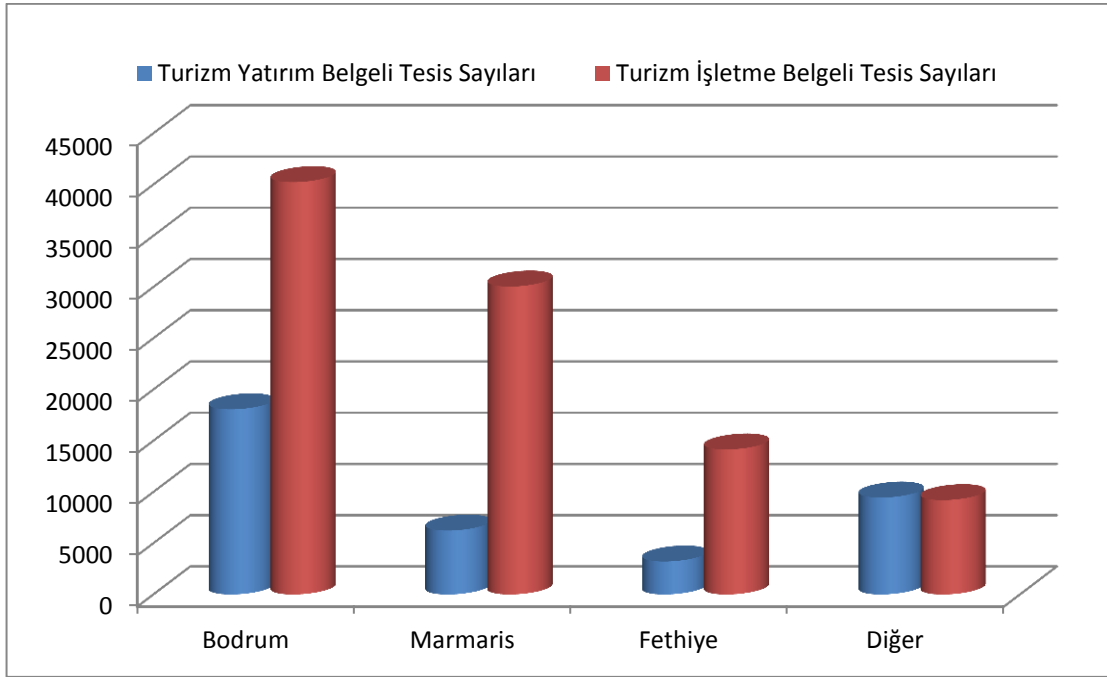

Kaynak: Muğla Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, Marina İstatistikleri³⁴

³³ Bkz. Tablo 31.

Belediye belgeli turizm tesisleri hariç olmak üzere Muğla ilçeleri arasında tesis, oda ve yatak kapasitesi bakımından en öne çıkan ilçeler sırasıyla Bodrum, Marmaris, Fethiye, Milas ve Ortaca'dır. Bodrum ilçesi tek başına, turizm yatırım/işletme belgeli tesis yatak kapasitesi bakımından tüm ilin %45'lik bir kısmını, Marmaris ise %28'lik bir kısmını oluşturmaktadır.

Şekil 60. Muğla İlçelerindeki Turizm Yatırım/işletme Belgeli Tesislerin Yatak Kapasitesi(2013)

Kaynak: Muğla Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, Tesisler³⁵

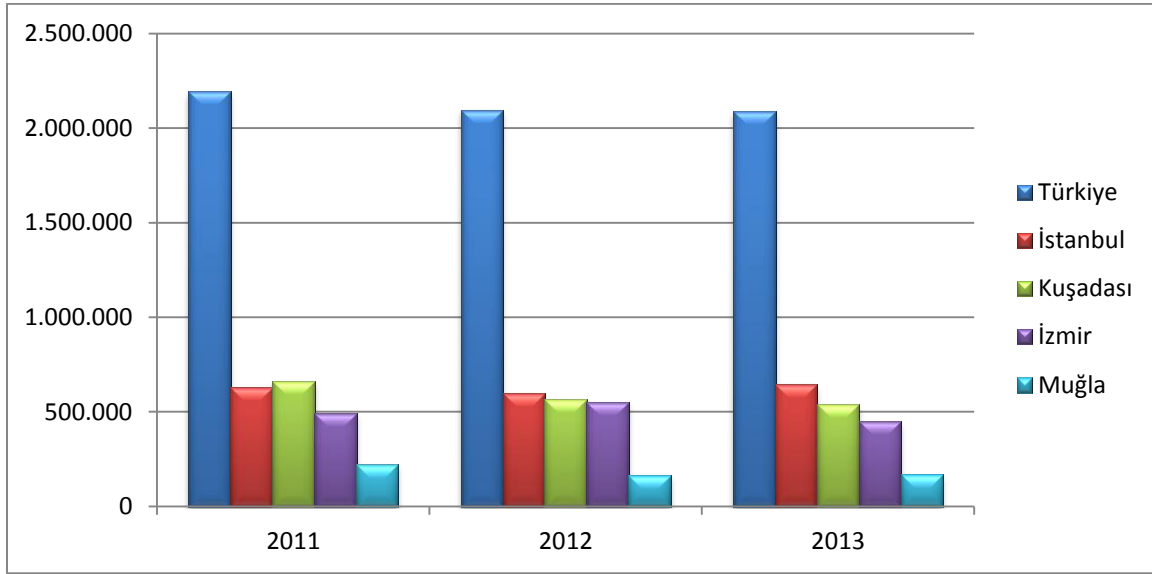
Kruvaziyer Turizm:

Türkiye'de Kruvaziyer turizm konusunda öne çıkan iller sırasıyla İstanbul, Kuşadası, İzmir, Antalya ve Muğla'dır. 2013 yılının ilk 10 ayında hesaplanan Türkiye'nin toplam kruvaziyer yolcu sayısı 2 milyon 86 bin 416 olarak belirtilmiştir. Muğla'da kruvaziyer turizm konusunda öne çıkan yerler ise sırasıyla Marmaris, Bodrum, Fethiye, Güllük ve Göcek limanlarıdır. 2013 yılının ilk on ayında hesaplanan Muğla ilinin toplam kruvaziyer yolcusu ise 169 bin 77 olarak belirtilmiştir. 2013 yılı verilerine göre Türkiye'nin toplam kruvaziyer yolcu sayısına Muğla ilinin katkısı % 8,1 olarak hesaplanmıştır.

³⁴ Bkz. Tablo 32.

³⁵ Bkz. Tablo 33.

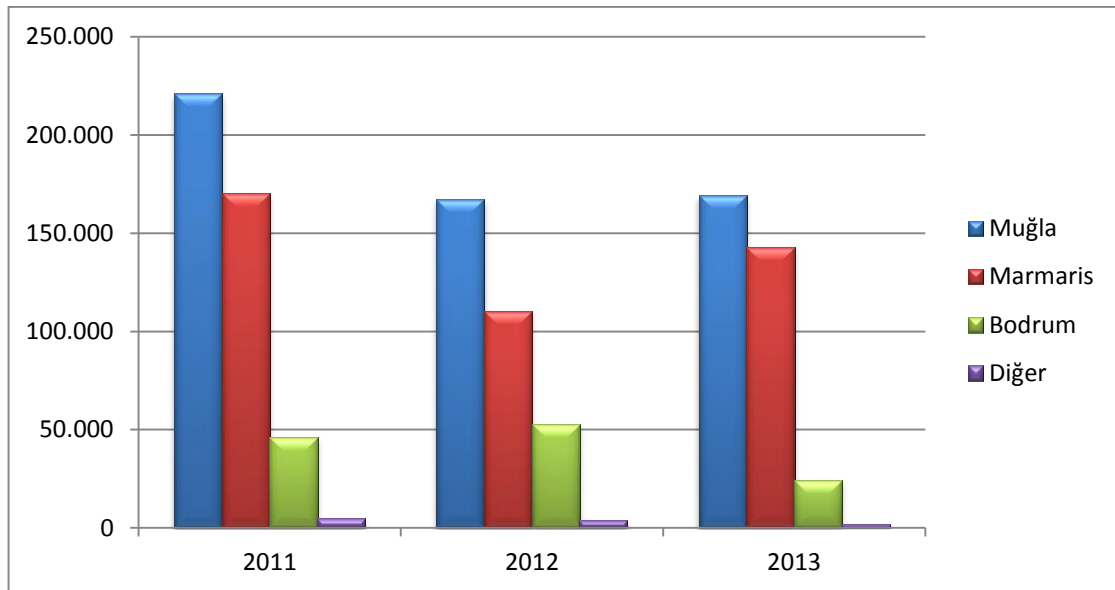
Şekil 61. Türkiye'deki Önemli Limanların Toplam Kruvaziyer Yolcu Sayısı(2011-2013)

Kaynak: Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü, Kruvaziyer İstatistikleri³⁶

Muğla ili içerisinde kruvaziyer yolcu sayısı bakımından öne çıkan limanlar ise Marmaris ve Bodrum olarak görülmektedir. 2013 yılı verilerine göre Marmaris limanının toplam kruvaziyer yolcu sayısı 142 bin 953 kişi olarak hesaplanmıştır. Marmaris limanının, Muğla'nın toplam kruvaziyer yolcu sayısına katkısı %85; Bodrum limanının katkısı ise %14 olarak görülmektedir. Fethiye, Göcek ve Güllük limanlarının toplam katkısı ise %1 civarındadır.

Şekil 62. Muğla Limanlarının Toplam Kruvaziyer Yolcu Sayısı(2011-2013)³⁷

Kaynak: Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü, Kruvaziyer İstatistikleri³⁸

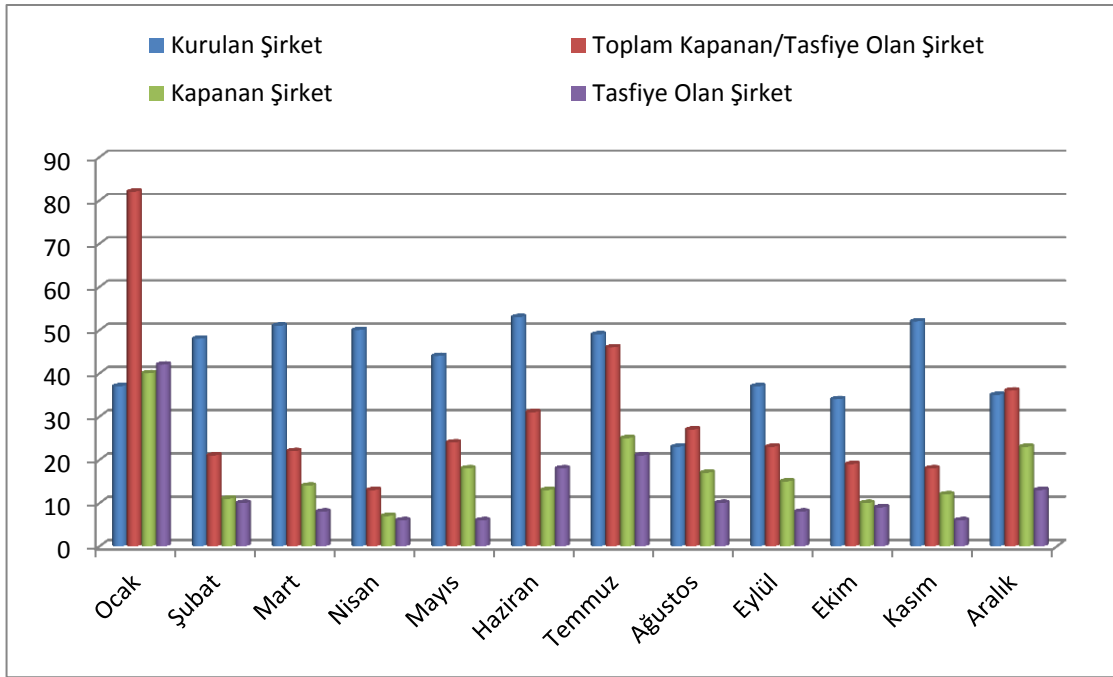
³⁶ Bkz. Tablo 34

³⁷ Diğer Limanlar: Fethiye, Göcek ve Güllük

8. SANAYİ ve TİCARET

2012 SGK yıllık istatistiklerine göre Muğla'da ihracat değeri bakımından öne çıkan faaliyet kollarının işyeri sayısı ile sigortalı çalışan sayıları incelenmiştir. Söz konusu incelemeye göre, Balıkçılık ve Su Ürünleri Yetiştiriciliği faaliyet kolunda 242 işyeri ve 2.335 sigortalı çalışan; Diğer Madencilik ve Taş Ocakçılığı faaliyet kolunda 198 işyeri ve 2.551 sigortalı çalışan; ağaç ve ağaç ürünleri imalatı faaliyet kolunda 435 işyeri ve 1.369 sigortalı çalışan vardır.

Şekil 63. Muğla İlinde Kurulan/Kapanan/Tasfiye Olan Şirket Sayısı(2013)

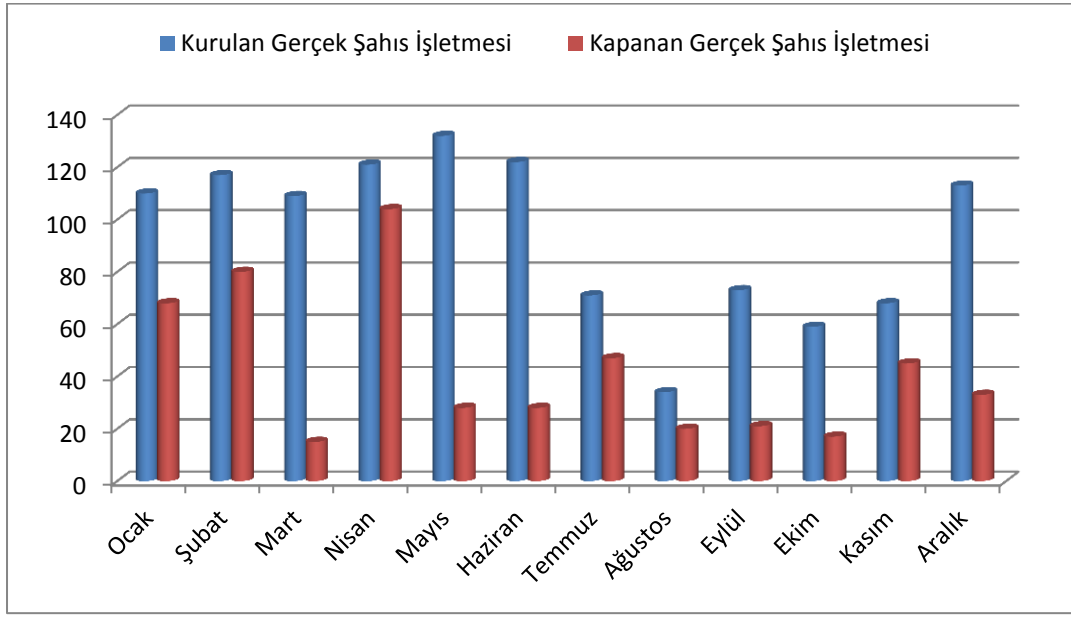
Kaynak: TOBB, Kurulan/Kapanan Şirket İstatistikleri³⁹

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği istatistiklerine göre 2013(Ocak-Aralık) döneminde 513 şirket kurulurken, 157 şirket tasfiye olmuş, 205 şirket ise kapanmıştır. Gerçek kişi kategorisinde ise 1.129 ticari işletme kurulmuş ve 506 ticari işletme kapanmıştır. 2013 yılının tüm aylarında(Ocak ayı hariç) kurulan şirket sayısı, toplam kapanan/tasfiye olan şirket sayısından fazladır.

³⁸ Bkz. Tablo 35.

³⁹ Bkz. Tablo 36

Şekil 64. Muğla İlinde Kurulan/Kapanan Gerçek Şahıs İşletme Sayısı(2013)

Kaynak: TOBB, Kurulan/Kapanan Şirket İstatistikleri

2013(Ocak-Aralık) döneminin tüm aylarında birikimli gerçek şahıs işletme sayısında sürekli bir artış görülmektedir.

Muğla'da kurulan/kapanan/tasfiye edilen firmalar incelendiğinde 2013 yılında, 2012 yılına göre;

- Kurulan şirket sayısının %57 arttığı, kapanan şirket sayısının %13 arttığı,
- Kurulan kooperatif sayısının %35 azaldığı, kapanan kooperatif sayısının %74 arttığı,
- Kurulan gerçek kişi sayısının %11 azaldığı, kapanan gerçek kişi sayısının %22 arttığı,
- Tasfiyeye giren şirket sayısının %40 azaldığı, tasfiyeye giren kooperatif sayısının %60 azaldığı görülmektedir⁴⁰.

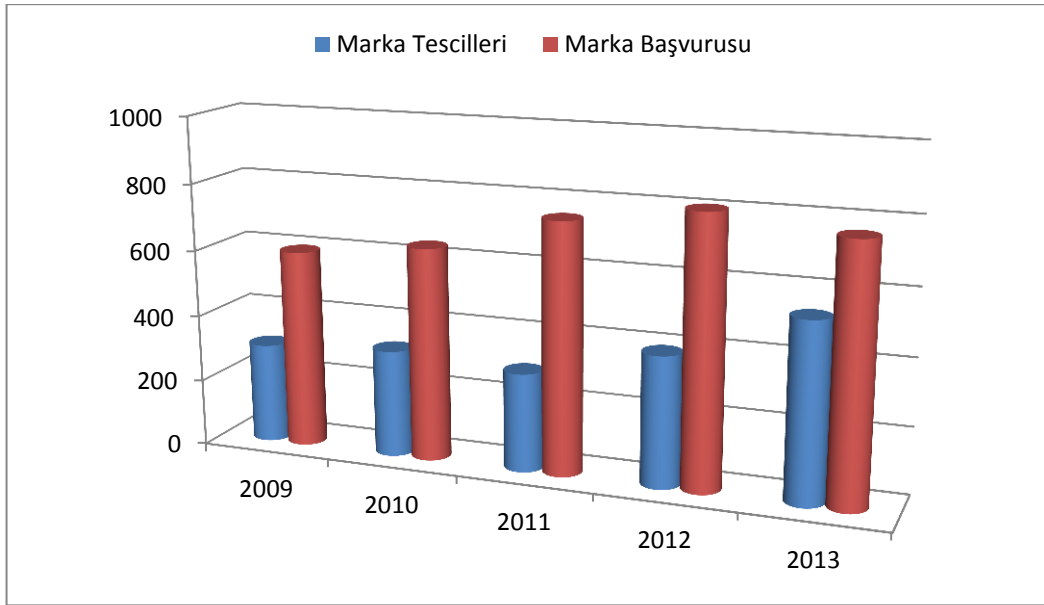
⁴⁰ Bkz. Tablo 36.

9. MARKA PATENT Ve FAYDALI MODEL BAŞVURULARI

Muğla'nın 2013 yılında Türk Patent Enstitüsüne gerçekleştirdiği başvurular incelendiğinde toplam 16 patent, 17 faydalı model ve 763 marka başvurusu olduğu görülmektedir. Buna göre Muğla, Türkiye'deki toplam 4.527 patent başvurusu içinde %0.35'lik, 3.454 faydalı model başvuru içinde %0.49'luk, 93.305 marka başvurusu içinde ise %0.82'lik paya sahiptir.

Muğla'nın 2013 yılında Türk Patent Enstitüsü tarafından 3 patent tescili, 6 faydalı model tescili ve 534 marka tescili yapılmıştır. Muğla'dan yapılan başvuruların tescil edilme oranları incelendiğinde, marka başvurularının %70'i, patent başvurularının %18,8'i ve faydalı model başvurularının %35,5'i başarılı bulunarak tescil edilmiştir.

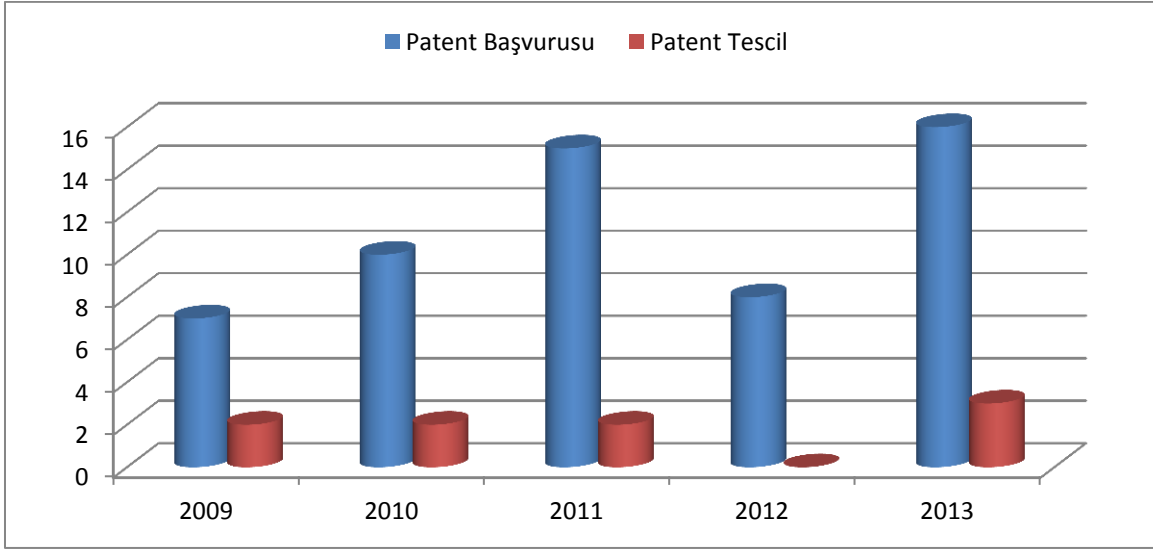
Şekil 65. Muğla İli Marka Tescil ve Başvuru Sayısı İstatistikleri(2009-2013)

Kaynak: Türk Patent Enstitüsü, Marka İstatistikleri

2009-2013 döneminde marka tescili için yapılan başvurularının en fazla olduğu yıl 2012 (806 adet) olup, yapılan başvuruların tescil edilme oranının en fazla olduğu yıl ise 2013(%70) olarak görülmektedir.

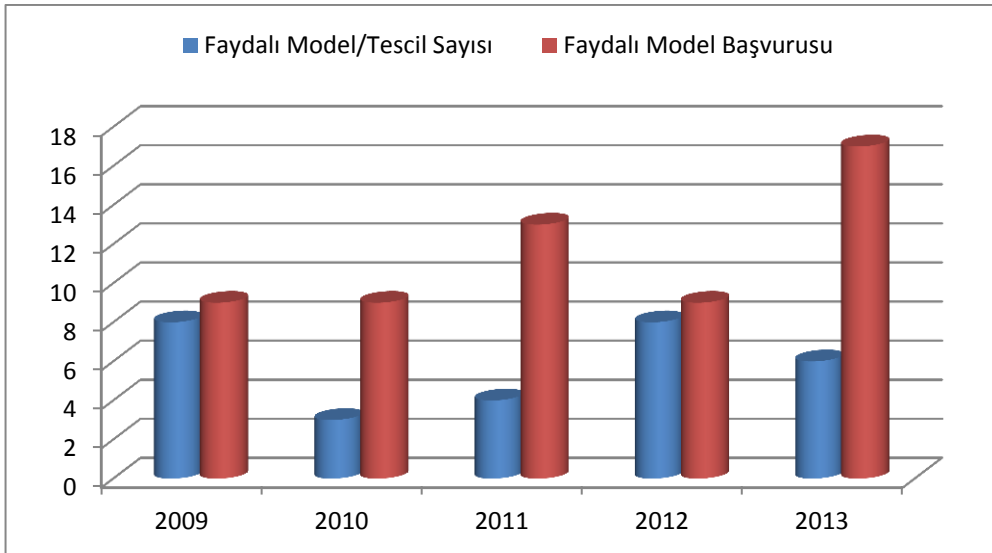
Şekil 66. Muğla İli Patent Tescil ve Başvuru Sayısı İstatistikleri(2009-2013)

Kaynak: Türk Patent Enstitüsü, Patent İstatistikleri

2009-2013 döneminde patent tescili için yapılan başvurularının en fazla olduğu yıl 2013 (16 adet) olup, yapılan başvuruların tescil edilme oranının en fazla olduğu yıl ise 2009(%28,6) olarak görülmektedir.

Şekil 67. Muğla İli Faydalı Model Tescil ve Başvuru Sayısı İstatistikleri(2009-2013)

Kaynak: Türk Patent Enstitüsü, Patent İstatistikleri

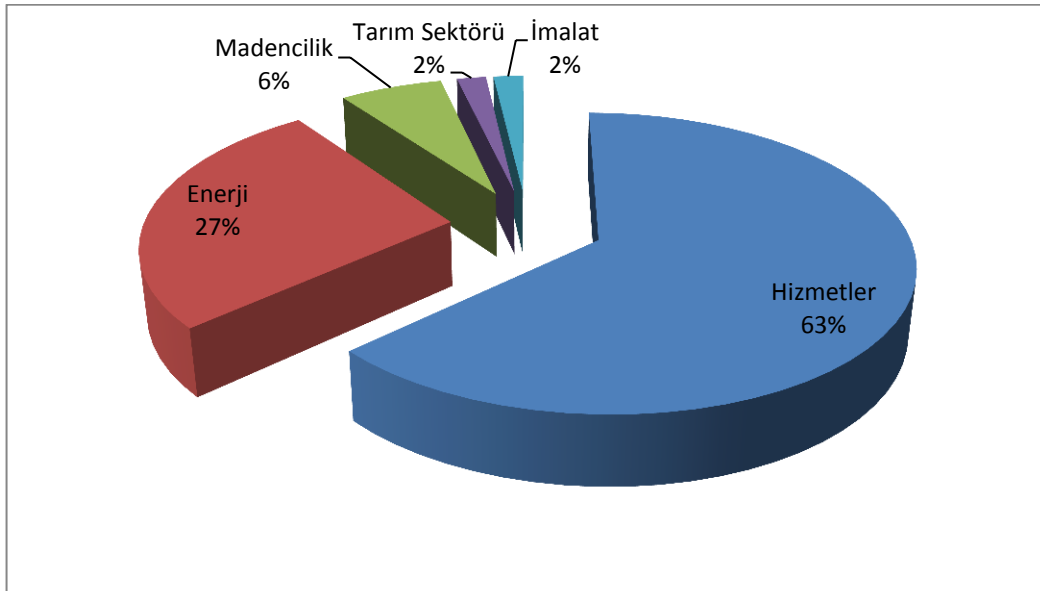
2009-2013 döneminde patent tescili için yapılan başvurularının en fazla olduğu yıl 2013 (17 adet) olup, yapılan başvuruların tescil edilme oranının en fazla olduğu yıllar ise 2009 ve 2012 (%28,6) olarak görülmektedir⁴¹.

Ayrıca Milas halısı ile Bodrum Mandarinin coğrafi işareti alınmış, Muğla Çam Balının coğrafi işareti için ise başvuru yapılmıştır.

10.YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ

Muğla'nın 2013 yılında aldığı toplam 65 yatırım teşvik belgesinin ilimize çektiği yatırım tutarı 672 milyon 343 bin 101 TL ve oluşturacağı istihdam ise 2.265 kişi olarak görülmektedir. Hizmetler sektörü, en fazla yatırım yapılan ve en fazla istihdam oluşturan sektördür. Hizmetler sektörü için alınan yatırım teşvik belgelerinin toplam yatırım tutarı 425 milyon 4 bin 148 TL ve oluşturacağı istihdam 1.891 kişi olarak hesaplanmıştır. Yatırım teşvik belgeleri kapsamında Muğla'ya çekilen hizmetler sektörü yatırımlarının toplam yatırım içindeki payı, yatırım tutarı miktarına göre %63, oluşturulacak istihdama göre ise %84 olarak görülmektedir. Öne çıkan diğer sektörler sırasıyla Enerji, madencilik, tarım ve imalat sektörleridir.

Şekil 68. Muğla İline Başvurusu Yapılan Yatırım Teşvik Belgelerinin Toplam Yatırım Tutarı Sektörel Oranları(2013)

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, Yatırım Teşvik İstatistikleri⁴²

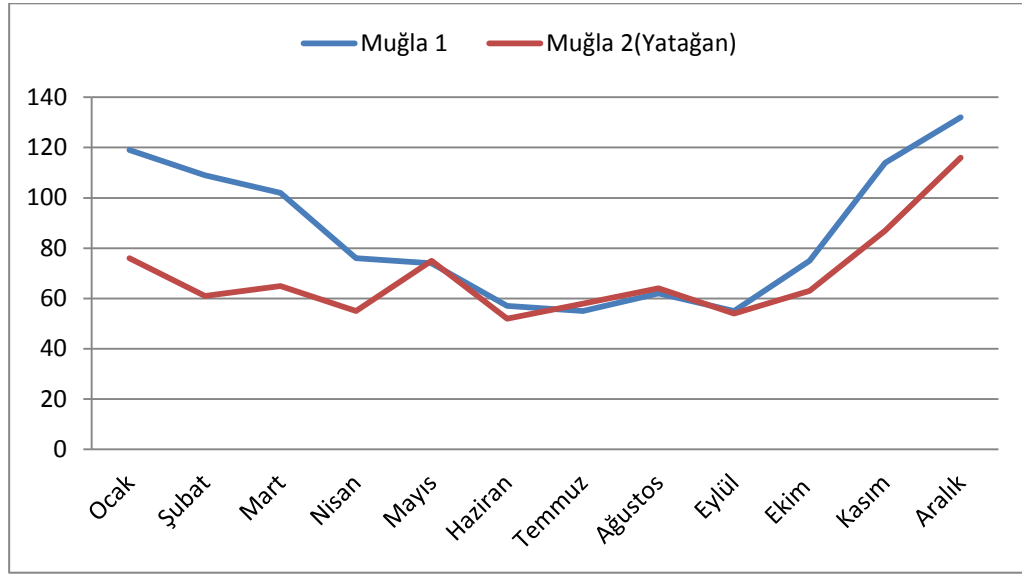
2013 yılında alınan 65 yatırım teşvik belgesinin sadece 1 adeti yabancı sermayeli olup hizmetler-turizm sektörü kapsamında yapılacak yatırımın toplam tutarı 40 milyon 565 bin 828 TL olup öngörülen istihdam 139 kişidir.

⁴¹ Bkz. Tablo 37.

⁴² Bkz. Tablo 38

11.HAVA KALİTESİ

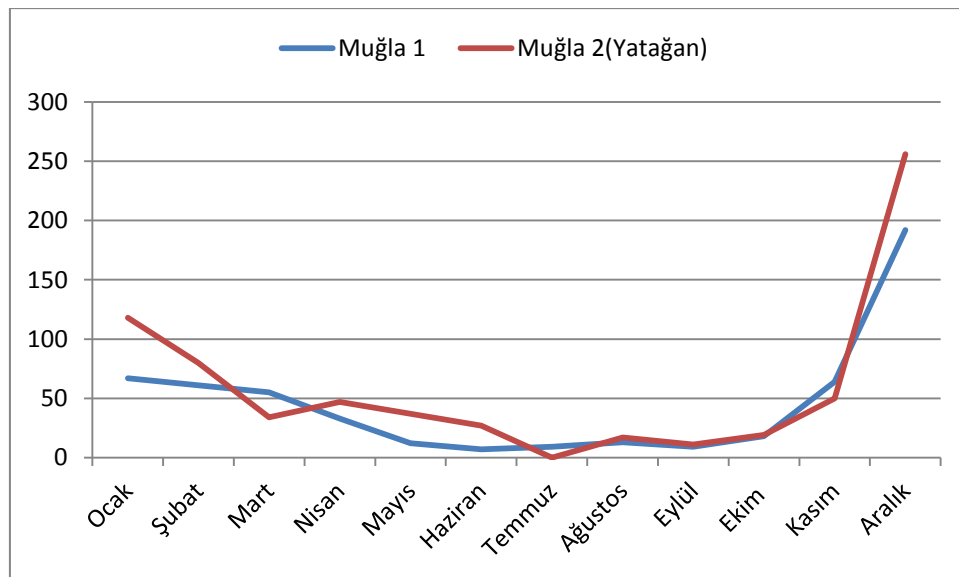
Şekil 69. PM10 Aylık Ortalama Değerleri(2013)

Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Hava Kalitesi İzleme İstasyonları İstatistikleri

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın izleme istasyonlarından almış olduğu 2013 yılı aylık ortalama Partiküler Madde(PM10) ve kükürtdioksit (SO2) konsantrasyonları grafiklerden görülmektedir. 2013 yılında en yüksek SO2 ortalaması Aralık ayında Muğla 2 Ölçüm İstasyonunda(Yatağan) kaydedilmiştir. PM10 ortalamasında ise en yüksek değer Aralık ayında Muğla 1 Ölçüm İstasyonunda kaydedilmiştir⁴³.

Şekil 70. SO2 Aylık Ortalama Değerleri(2013)

Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Hava Kalitesi İzleme İstasyonları İstatistikleri

⁴³ Bkz. Tablo 39.

12.SONUÇ

Muğla ili Sosyo-Ekonomik Durumu çalışması, Muğla hakkında ki ekonomik verilerin, bir çatı altında toplanarak ileriki dönemlerde yapılacak detaylı analiz ve çalışmalara temel teşkil etmesi amacıyla yapılmıştır.

Antalya ve İstanbul 'un ardından en yoğun turist çeken üçüncü il Muğla'dır. Ancak yabancı turistler büyük çoğunlukla Muğla'nın geleneksel deniz, kum, güneş turizmi için ilimizi ziyaret etmektedirler. Bu yüzden turizm sektörü kış sezonunu yeterince değerlendirememektedir.2013 yılında gelen yabancı turistlerin sadece %4,2'lik kısmı kış aylarında Muğla'ya giriş yapmışlardır. Muğla'nın deniz-kum-güneş turizminin yanında kültür turizmi, agro turizm, kongre turizmi, sağlık turizmi, kırsal turizm, doğa sporları turizmi potansiyeli de çok yüksektir. Muğla'daki söz konusu alternatif turizm potansiyeli kullanılarak kış sezonunun da değerlendirilmesi sağlanabilecektir.

Muğla genelinde birçok farklı destinasyon ve alternatif turizm çeşidi bulunmasına rağmen bölgenin bu farklılıkları öne çıkaran bir tanıtım stratejisi bulunmaması turizmin önündeki engellerden birisi olarak öne çıkmaktadır. Bu sebeple Muğla'nın turistlerin tercihleri ve beklentileri yönünde belirli stratejiler doğrultusunda hazırlanacak bir tanıtıma ihtiyacı bulunduğu tespit edilmiştir.

Fethiye bölgenin macera sporları merkezi olmaya adaydır. Babadağ yamaç paraşütü için bir marka olmakla birlikte her yıl düzenlenen motocross yarışları ile de dikkat çekmektedir. Bu kapsamda Fethiye'de alt ve üst yapı çalışmaları ile yamaç paraşütü ve motocross alanlarında iyileştirme çalışmalarına ihtiyaç duyulmaktadır.

Muğla'da sayıca fazla olan antik kent ve müzelerin daha fazla turiste ulaşmasının sağlanması kültürel anlamda bir görev olmakla birlikte bölgeye getirisi açısından da önem arz etmektedir. Tarihi geçmişi ile öne çıkan bölgede kazıların, antik kent ve müzelerin çevre düzenlemelerinin, restorasyonların etkin olarak yapılamaması bölge turizminin önemli sorunlarından.

Türkiye, Antalya, İstanbul ve Muğla'da turistlerin tesislerde ortalama kalış süresi incelendiğinde çarpıcı bir sonuçla karşılaşılmaktadır. Muğla'ya gelen turistler tesislerde ortalama 4,9 gün kalırken; Türkiye'de ortalama 3,3 gün; Antalya'da 5,5 gün ve İstanbul'da 2,3 gün kalmaktadır. Muğla ilçeleri arasında doluluk oranı(%62,5) ve ortalama kalış süresi(8,4 gün) bakımından Ortaca ilçesi lider konumdadır.

Muğla'dan yapılan ihracatın 2013 yılı için ekonomik faaliyetlere göre dağılımına bakıldığında en büyük pay % 65 ile su ürünleri ve hayvancılık sektörüne aittir. 2013 yılında Muğla'dan ihracat yapılan önemli sektörler sırasıyla; su ürünleri ve hayvancılık mamulleri, maden ve metaller, yaş meyve ve sebze gemi ve yat olarak görülmektedir. Su ürünleri firmalarının Milas'ta, madencilik firmalarının Yatağan ve Kavaklıdere'de yoğunlaşmasından dolayı Güllük limanının konteynır yükleme bölümünün yapılması(fizibilite raporunun olumlu olması halinde) söz konusu sektörlerin karlılıklarını ve rekabetçilik katsayılarını arttıracaktır.

Muğla'nın ekonomik ve sosyal gelişmişliği incelendiğinde ilçe bazındaki farklılıklar göze çarpmaktadır. Bodrum ve Marmaris turizm sektöründe; Milas ve Fethiye tarım ve hayvancılık sektöründe, Yatağan ve Kavaklıdere ise madencilik sektöründe öne çıkan ilçelerdir.

Muğla'nın güneş ve rüzgar enerjisi potansiyelleri Türkiye ortalamasının üzerindedir. Ancak Muğla'daki güneş ve rüzgar enerjisi yatırımına uygun arazilerinin azlığı ve var olan arazilerinin fiyatının diğer illere göre çok fazla olmasından dolayı güneş ve rüzgar enerjisi yatırımları Muğla'nın potansiyeline göre düşük kalmaktadır.

13.KAYNAKLAR

- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı. Hava Kalitesi İzleme İstasyonları Raporu. 15.04.2014. Hava Kalitesi İzleme İstasyonları Resmi Web Sitesi
- Ekonomi Bakanlığı. Yatırım Teşvik Belgesi İstatistikleri. 10.04.2014. Ekonomi Bakanlığı Resmi Web Sitesi
- Muğla Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü. Turist Girişleri İstatistikleri. 25.03.2014. Muğla Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü Resmi Web Sitesi.
- Muğla Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü. İşletme ve Yatırım Belgeli Tesis İstatistikleri. 24.03.2014. Muğla Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü Resmi Web Sitesi.
- Muğla Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü. Bakanlık ve Belediye Belgeli Marina İstatistikleri. 24.03.2014. Muğla Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü Resmi Web Sitesi.
- Muğla Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü. Müze ve Ören Yerleri İstatistikleri. 25.03.2014. Muğla Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü Resmi Web Sitesi.
- Kültür ve Turizm Bakanlığı. Konaklama İstatistikleri.24.03.2014. Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü Resmi Web Sitesi.
- Türkiye İhracatçılar Meclisi. Aylık ve Yıllık İhracat Rakamları. 08.03.2014. TİM Resmi Web Sitesi.
- Türkiye Patent Enstitüsü. Marka/Faydalı Model/Patent İstatistikleri. 08.03.2014 TPE Resmi Web Sitesi
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği. Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri. 09.03.2014. TOBB Resmi Web Sitesi
- Türkiye İstatistik Kurumu. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları. 10.03.2014. TÜİK Resmi Web Sitesi
- Türkiye İstatistik Kurumu. Bitkisel Üretim İstatistikleri. 12.03.2014. TÜİK Resmi Web Sitesi
- Türkiye İstatistik Kurumu. Hayvancılık İstatistikleri. 12.03.2014. TÜİK Resmi Web Sitesi
- Türkiye İstatistik Kurumu. İşgücü İstatistikleri. 13.03.2014. TÜİK Resmi Web Sitesi
- Madencilik ve Su Ürünleri Firmaları İle Yapılan Görüşmeler.(2014)
- Muğla İŞKUR İl Müdürlüğü. 2013 Muğla İşgücü Piyasası Analizi Çalışması. 2014
- Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü. Kruvaziyer İstatistikleri. 10.06.2014. DTGM Resmi Web Sitesi

14.TABLolar

Tablo 1.Muğla İl ve ilçe merkezleri nüfusu(TUIK,2013)

	İl/ilçe merkezi			Toplam		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Bodrum	140.716	72.113	68.603	140.716	72.113	68.603
Dalaman	35.362	18.303	17.059	35.362	18.303	17.059
Datça	17.983	9.369	8.614	17.983	9.369	8.614
Fethiye	140.509	70.809	69.700	140.509	70.809	69.700
Kavaklıdere	10.878	5.514	5.364	10.878	5.514	5.364
Köyceğiz	33.777	16.990	16.787	33.777	16.990	16.787
Marmaris	85.801	45.744	40.057	85.801	45.744	40.057
Menteşe	99.911	50.209	49.702	99.911	50.209	49.702
Milas	129.128	65.424	63.704	129.128	65.424	63.704
Ortaca	44.227	22.241	21.986	44.227	22.241	21.986
Seydikemer	59.660	30.257	29.403	59.660	30.257	29.403
Ula	23.418	11.762	11.656	23.418	11.762	11.656
Yatağan	45.295	22.796	22.499	45.295	22.796	22.499
Toplam	866.665	441.531	425.134	866.665	441.531	425.134

Tablo 2.Muğla ilindeki Yaş Grubu ve Cinsiyete Göre Dağılım (TUIK,2013)

Yaş grubu	Toplam	Erkek	Kadın
'0-4'	55.126	28.397	26.729
'5-9'	56.776	29.178	27.598
'10-14'	56.690	29.145	27.545
'15-19'	58.675	30.684	27.991
'20-24'	58.085	30.184	27.901
'25-29'	64.629	32.844	31.785
'30-34'	74.005	37.875	36.130
'35-39'	72.744	37.478	35.266
'40-44'	68.589	35.576	33.013
'45-49'	64.125	33.230	30.895
'50-54'	58.444	30.325	28.119
'55-59'	49.483	25.343	24.140
'60-64'	39.206	19.620	19.586
'65-69'	30.145	14.858	15.287
'70-74'	23.224	11.166	12.058
'75-79'	16.596	7.705	8.891
'80-84'	12.940	5.497	7.443
'85-89'	5.713	1.975	3.738
'90+'	1.470	451	1.019

Tablo 3.Muğla İli İhracatının Sektörlere Göre Dağılımında Öne Çıkanlar-1.000\$(TİM, 2012-2013)

	2012	2013
Su Ürünleri Ve Hayvancılık Mamulleri	153.598	166.072
Maden ve Metaller	23.893	30.522
Yaş Meyve ve Sebze	15.523	19.147
Gemi Ve Yat	15.575	12.287

Tablo 4. Muğla İli İhracatçı Firmaların Aylık İhracat Performansı-1000 \$(TİM, 2012-2013)

	2012	2013
Ocak	19.696,97	18.774,51
Şubat	18.377,95	17.477,87
Mart	24.818,82	20.600,12
Nisan	24.770,97	22.795,51
Mayıs	22.242,92	28.470,61
Haziran	20.001,79	21.639,62
Temmuz	18.854,44	22.563,62
Ağustos	15.564,26	16.756,92
Eylül	16.088,88	18.454,98
Ekim	17.451,29	20.762,42
Kasım	20.220,83	25.371,34
Aralık	18.125,51	21.491,08

Tablo 5.Muğla İli İhracatının Ülkelere Göre Dağılımında Öne Çıkanlar-1.000\$(TİM, 2012-2013)

	2012	2013
Hollanda	33.457	38.644
İtalya	39.131	34.225
Rusya Federasyonu	19.251	25.083
Almanya	23.257	24.187
Birleşik Krallık	15.869	16.256
İspanya	14.481	14.663
Birleşik Devletler	5.492	9.989
Suudi Arabistan	12.135	9.326
Çin Halk Cumhuriyeti	4.016	7.104

Tablo 6.TR32 (Aydın, Denizli, Muğla) Düzey 2 Bölgesi İktisadi Faaliyet Koluna İstihdam Edilenler-1000 Kişi(TÜİK, 2009-2013)

	Tarım	Sanayi	Hizmet	Toplam
2013	478	230	493	1.201
2012	479	205	503	1.187
2011	400	214	474	1.088
2010	332	221	460	1.013
2009	266	217	472	955

Tablo 7.TR32 Düzey 2 Bölgesi İşgücü İstatistikleri-1000 Kişi(TÜİK, 2009-2013)

	Kurumsal olmayan çalışmada ki nüfus	İşgücü	İstihdam edilenler	Zamana bağlı eksik istihdam	Yetersiz istihdam	İssiz	İşgücüne katılma oranı %	İşsizlik oranı %	İstihdam oranı %	İşgücüne dahil olmayan nüfus
2013	2.296	1.289	1.201	50	21	89	56,2	6,9	52,3	1.007
2012	2.276	1.286	1.187	43	36	99	56,5	7,7	52,2	990
2011	2.188	1.190	1.088	47	27	102	54,4	8,5	49,8	998
2010	2.099	1.150	1.013	57	41	137	54,8	11,9	48,3	949
2009	2.064	1.113	955	92	43	158	53,9	14,2	46,3	951

Tablo 8.TR32 Düzey 2 Bölgesi Eğitim Durumuna Göre İşgücü İstatistikleri-1000 Kişi(TÜİK, 2013)

	Okuma Yazma Bilmeyen	Lise Altı	Lise ve Dengi Meslek Okulu	Yükseköğretim	Toplam
Erkek	23	214	48	24	308
Kadın	130	457	84	28	698

Tablo 9.Muğla'da Sektörlere Göre Çalışan Sayıları(2013)

SEKTÖR	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	1.502	191	1.693
İmalat	6.380	1.632	8.012
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	38	2	40
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	54	16	70
İnşaat	5.622	808	6.430
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	6.955	1.924	8.879
Ulaştırma ve Depolama	3.449	526	3.975
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	18.258	6.187	24.445
Bilgi ve İletişim	199	54	253
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	184	147	331
Gayrimenkul Faaliyetleri	621	107	728
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	612	239	851
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	3.281	1.070	4.351

Eğitim	835	847	1.682
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	846	1.213	2.059
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlenme ve Spor	320	90	410
Diğer Hizmet Faaliyetleri	852	405	1.257
GENEL TOPLAM	50.008	15.458	65.466

Tablo 10. Muğla İlçeleri Bitkisel retim-Tarım Alanı İstatistikleri(TUİK, 2013)

	Toplam Alan(dekar)	Tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin ekilen alanı(dekar)	Nadas alanı(dekar)	Sebze bahçeleri alanı(dekar)	Meyveler, içecek ve baharat bitkilerinin alanı(dekar)	Süs Bitkileri Alanı(Dekar)
Merkez	245.785,00	132.861,00	4.170,00	27.987,00	80.767,00	0
Bodrum	124.263,00	23.616,00	0	1.700,00	98.947,00	0
Dalaman	71.037,25	32.706,00	261	2.518,00	35.320,00	232,25
Datça	27.653,00	1.469,00	52	4.567,00	21.565,00	0
Fethiye	633.702,75	281.274,00	119.706,00	70.965,00	161.742,00	15,75
Kavaklıdere	29.149,00	21.774,00	2.085,00	1.611,00	3.679,00	0
Köyceğiz	120.126,00	30.031,00	8.655,00	5.736,00	75.704,00	0
Marmaris	18.498,00	4.816,00	2.085,00	1.140,00	10.457,00	0
Milas	745.281,00	134.326,00	20.854,00	46.631,00	543.470,00	0
Ortaca	53.760,77	5.114,00	167	5.611,00	42.819,00	49,77
Ula	47.372,00	34.210,00	208	3.549,00	9.405,00	0
Yatağan	164.039,00	84.527,00	4.385,00	20.125,00	55.002,00	0

Tablo 11.Muğla'daki Tahıl ve Diğer Bitkisel rnlerin Hasat Edilen Alan Miktarları-Dekar(TUİK,2009-2013)

	İşlenmemiş Tütün	Bakla(Hayvan Yemi)	Patates	Susam	Saman ve Ot	Tahıllar
2009	27.573	21.830	6.091	38.493	138.929	650.848
2010	17.151	16.630	6.085	44.318	139.189	602.212
2011	16.987	16.830	5.790	45.258	145.141	619.082
2012	23.177	20.244	8.166	39.319	217.975	579.535
2013	31.778	16.957	7.650	30.040	220.850	537.795

Tablo 12.Muğla'daki Tahıl ve Diğer Bitkisel retim Miktarları-TON(TUİK, 2009-2013)

	İşlenmemiş Tütün	Bakla(Hayvan Yemi)	Patates	Susam	Saman ve Ot	Tahıllar
2009	1.842	4.045	16.162	2.616	360.225	165.650
2010	1.160	5.251	17.178	2.942	421.212	140.717

2011	874	6.508	13.310	3.163	429.964	164.535
2012	1.529	6.585	16.085	2.540	549.892	161.825
2013	1.826	5.820	18.270	2.147	619.532	123.055

Tablo 13.Muğla'daki Örtü Altı Üretiminde Öne Çıkan Ürünler-TON(TUİK, 2010-2013)

	Domates	Fasulye(Taze)	Patlıcan	Hıyar	Kabak(Sakız)
2010	399.556	5.600	16.445	46.885	3.325
2011	435.129	5.600	15.162	59.559	4.280
2012	440.866	6.600	23.070	56.499	5.260
2013	467.888	7.400	23.606	53.594	5.535

Tablo 14.Muğla'daki Meyve Üretiminde Öne Çıkan Ürünlerin Miktarı-TON(TUİK, 2010-2013)

	Badem	Nar	Portakal (Washington)	Limon	Portakal(Diğer)	Zeytin(Yağlık)	Zeytin(Sofralık)
2010	6.878	26.051	150.470	57.297	17.595	146.252	6.121
2011	8.858	24.305	201.014	60.778	25.493	127.249	7.783
2012	8.750	47.067	203.213	61.155	23.842	109.898	7.523
2013	5.250	66.703	204.092	61.779	28.828	87.180	5.241

Tablo 15.Muğla'daki Meyve Üretiminde Öne Çıkan Ürünlerin Tarımsal Alanları-Dekar(TUİK, 2010-2013)

	Badem	Nar	Portakal (Washington)	Limon	Portakal(Diğer)	Zeytin(Yağlık)	Zeytin(Sofralık)
2010	31.137	29.971	44.860	26.897	10.209	893.361	26.025
2011	31.635	32.958	57.305	26.512	10.294	894.408	26.344
2012	32.269	34.020	58.115	26.886	10.443	895.308	27.376
2013	19.854	34.102	58.611	26.895	10.223	892.010	27.829

Tablo 16.Muğla'daki Büyükbaş Hayvan Sayıları(2010-2013, TUİK)

	Hayvan Adı	Yetişkin	Genç-Yavru	Toplam
2010	Sığır (Kültür)	44.113	17.432	61.545
	Sığır(Melez)	54.285	16.360	70.645
	Sığır(Yerli)	12.814	4.462	17.276
2011	Sığır (Kültür)	46.943	18.807	65.750
	Sığır(Melez)	56.608	17.136	73.744
	Sığır(Yerli)	11.456	4.082	15.538
2012	Sığır (Kültür)	53.941	25.100	79.041
	Sığır(Melez)	62.917	19.393	82.310
	Sığır(Yerli)	11.416	4.102	15.518
2013	Sığır (Kültür)	54.917	26.348	81.265

Sığır(Melez)	62.780	20.967	83.747
Sığır(Yerli)	11.204	4.264	15.468

Tablo 17.Muğla İlçelerindeki Büyükbaş Hayvan Sayıları(TUİK ,2013)

İlçe Adı	Hayvan Adı	Yetişkin	Genç-Yavru	Toplam	Sağılan hayvan sayısı (baş)	Süt (Ton)
Merkez	Sığır (Kültür)	8.899	3.328	12.227	4.728	18.254,81
	Sığır(Melez)	3.314	855	4.169	1.172	3.322,62
	Sığır(Yerli)	803	425	1.228	289	393,346
Bodrum	Sığır (Kültür)	1.366	1.400	2.766	640	2.471,04
	Sığır(Melez)	10.260	1.400	11.660	4.480	12.700,80
	Sığır(Yerli)	481	100	581	240	326,88
Dalaman	Sığır (Kültür)	1.639	364	2.003	928	3.583,01
	Sığır(Melez)	1.402	415	1.817	689	1.952,75
	Sığır(Yerli)	135	53	188	46	62,107
Datça	Sığır (Kültür)	460	165	625	160	617,76
	Sığır(Melez)	445	150	595	176	498,96
	Sığır(Yerli)	61	21	82	20	27,24
Fethiye	Sığır (Kültür)	14.980	7.700	22.680	8.400	32.432,40
	Sığır(Melez)	4.691	1.100	5.791	2.720	7.711,20
	Sığır(Yerli)	1.051	311	1.362	449	611,266
Kavaklıdere	Sığır (Kültür)	2.295	1.125	3.420	1.160	4.478,76
	Sığır(Yerli)	65	10	75	24	32,688
Köyceğiz	Sığır (Kültür)	797	660	1.457	284	1.096,52
	Sığır(Melez)	6.774	1.100	7.874	4.080	11.566,80
	Sığır(Yerli)	892	345	1.237	484	659,208
Marmaris	Sığır (Kültür)	545	365	910	220	849,42
	Sığır(Melez)	730	340	1.070	240	680,4
	Sığır(Yerli)	650	270	920	240	326,88
Milas	Sığır (Kültür)	6.257	3.285	9.542	1.624	6.270,26
	Sığır(Melez)	28.944	12.625	41.569	10.408	29.506,68
	Sığır(Yerli)	4.840	1.952	6.792	1.672	2.277,26

Ortaca	Sığır (Kültür)	905	502	1.407	499	1.927,41
	Sığır(Melez)	3.129	1.438	4.567	1.898	5.379,70
	Sığır(Yerli)	278	60	338	174	237,533
Ula	Sığır (Kültür)	4.344	1.897	6.241	2.406	9.288,02
	Sığır(Melez)	1.193	570	1.763	557	1.578,53
	Sığır(Yerli)	449	267	716	174	237,533
Yatağan	Sığır (Kültür)	12.430	5.557	17.987	6.540	25.250,94
	Sığır(Melez)	1.898	974	2.872	1.234	3.499,52
	Sığır(Yerli)	1.499	450	1.949	723	984,998

Tablo 18.Muğla'daki Küçükbaş Hayvan Sayıları(TUİK, 2010-2013)

Yıl	Hayvan Adı	Yetişkin	Genç-Yavru	Toplam	Sağılan hayvan sayısı (baş)	Süt (Ton)
2010	Koyun (Yerli)	58.281	25.939	84.220	34.677	2.774
	Keçi(Kıl)	114.283	36.631	150.914	58.371	6.596
	Keçi(Tiftik)	110	35	145	56	2
	Koyun(Merinos)	9.507	3.103	12.610	4.935	247
2011	Koyun (Yerli)	57.071	24.134	81.205	34.775	2.782
	Keçi(Kıl)	114.622	41.621	156.243	59.115	6.680
	Keçi(Tiftik)	116	37	153	58	2
	Koyun(Merinos)	10.916	4.979	15.895	6.174	309
2012	Koyun (Yerli)	76.018	32.587	108.605	44.870	3.590
	Keçi(Kıl)	136.489	45.826	182.315	72.939	8.242
	Koyun(Merinos)	13.001	8.013	21.014	6.720	336
2013	Koyun (Yerli)	81.729	31.930	113.659	48.075	3.846
	Keçi(Kıl)	137.349	49.861	187.210	72.212	8.160
	Keçi(Tiftik)	220	130	350	80	3
	Koyun(Merinos)	14.039	7.280	21.319	7.638	382

Tablo 19.Muğla İlçelerindeki Küçükbaş Hayvan Sayıları(TUİK, 2013)

	Hayvan Adı	Yetişkin	Genç-Yavru	Toplam	Sağılan hayvan sayısı (baş)	Süt (Ton)
Merkez	Koyun (Yerli)	3.496	3.005	6.501	2.243	179,456
	Keçi(Kıl)	16.672	15.428	32.100	8.597	971,428
	Koyun(Merinos)	359	230	589	210	10,52
Bodrum	Koyun (Yerli)	1.500	1.500	3.000	240	19,2
	Keçi(Kıl)	3.250	2.750	6.000	483	54,579
	Koyun(Merinos)	502	500	1.002	80	4

Dalaman	Koyun (Yerli)	1.475	310	1.785	824	65,92
	Keçi(Kıl)	2.325	580	2.905	1.094	123,582
	Koyun(Merinos)	2.065	365	2.430	1.260	63
Datça	Koyun (Yerli)	877	205	1.082	340	27,2
	Keçi(Kıl)	1.365	1.210	2.575	442	49,901
	Koyun(Merinos)	55	110	165	16	0,8
Fethiye	Koyun (Yerli)	53.700	19.750	73.450	35.240	2.819,20
	Keçi(Kıl)	43.950	10.600	54.550	27.945	3.157,79
	Koyun(Merinos)	855	850	1.705	360	18
Kavaklıdere	Koyun (Yerli)	1.300	250	1.550	480	38,4
	Keçi(Kıl)	4.747	1.900	6.647	1.863	210,519
Köyceğiz	Koyun (Yerli)	4.750	905	5.655	1.096	87,68
	Keçi(Kıl)	14.360	2.485	16.845	6.728	760,208
Marmaris	Koyun (Yerli)	470	120	590	200	16
	Keçi(Kıl)	6.350	1.200	7.550	2.622	296,286
	Keçi(Tiftik)	220	130	350	80	3,28
Milas	Koyun (Yerli)	8.065	4.377	12.442	4.132	330,56
	Keçi(Kıl)	9.945	4.010	13.955	5.003	565,283
	Koyun(Merinos)	1.115	646	1.761	584	29,2
Ortaca	Koyun (Yerli)	611	226	837	320	25,6
	Keçi(Kıl)	1.478	573	2.051	638	72,122
	Koyun(Merinos)	100	55	155	45	2,24
Ula	Koyun (Yerli)	3.375	987	4.362	1.680	134,4
	Keçi(Kıl)	11.207	3.525	14.732	5.207	588,362
	Koyun(Merinos)	738	274	1.012	282	14,12
Yatağan	Koyun (Yerli)	2.110	295	2.405	1.280	102,4
	Keçi(Kıl)	21.700	5.600	27.300	11.592	1.309,90
	Koyun(Merinos)	8.250	4.250	12.500	4.800	240

Tablo 20.Muğla Arıcılık İstatistikleri(TUİK, 2010-2013)

	Arıcılık yapan köy sayısı(adet)	Arıcılık yapan işletme sayısı(adet)	Toplam kovan	Bal üretimi (ton)	Balmumu üretimi (ton)
2010	350	-	644.505	6.488,07	557,728

2011	333	-	687.185	11.115,94	653,173
2012	348	-	710.949	10.765,26	570,537
2013	-	4.060	757.542	10.901,06	606,49

Tablo 21.Muğla İlçelerindeki Arıcılık İstatistikleri(TUİK ,2013)

	Arıcılık yapan işletme sayısı(adet)	Toplam kovan	Bal üretimi (ton)	Balmumu üretimi (ton)
Merkez	300	60.150	1.150,00	39
Bodrum	250	24.000	480	0,3
Dalaman	255	42.000	714	5,2
Datça	138	28.800	11,8	0,165
Fethiye	81	84.106	1.513,91	75,695
Kavaklıdere	35	3.130	30	0,6
Köyceğiz	519	118.500	2.014,50	26,5
Marmaris	846	105.210	1.022,10	210,25
Milas	680	120.000	2.100,00	4,1
Ortaca	110	19.450	132,5	6,012
Ula	483	105.601	800,351	136,391
Yatağan	363	46.595	931,9	102,277

Tablo 22. Turizm/İşletme Belgeli Tesislere Yabancı Turistlerin Toplam Giriş Sayıları

	Türkiye	Antalya	İstanbul	Muğla
2008	13.647.606	6.174.161	2.930.019	1.510.725
2009	14.388.998	6.968.975	2.804.242	1.435.612
2010	17.415.364	8.695.231	3.371.952	1.713.645
2011	19.264.058	9.454.362	3.832.035	1.672.772
2012	20.481.308	10.183.562	4.416.608	1.661.475

Tablo 23. Belediye Belgeli Tesislere Yabancı Turistlerin Toplam Giriş Sayıları

	Türkiye	Antalya	İstanbul	Muğla
2008	13.647.606	6.174.161	2.930.019	1.510.725
2009	14.388.998	6.968.975	2.804.242	1.435.612
2010	17.415.364	8.695.231	3.371.952	1.713.645
2011	19.264.058	9.454.362	3.832.035	1.672.772
2012	20.481.308	10.183.562	4.416.608	1.661.475

Tablo 24. Turizm İşletme Belgeli Tesis Sayıları(2008-2012)

	Türkiye	Antalya	İstanbul	Muğla
2008	2.566	643	363	372
2009	2.625	663	374	378
2010	2.647	686	372	380
2011	2.783	703	386	384
2012	2.870	710	402	376

Tablo 25. Turizm İşletme Belgeli Tesislerin Oda Sayıları(2008-2012)

	Türkiye	Antalya	İstanbul	Muğla
2008	268.633	122.024	29.984	37.654
2009	289.383	136.065	30.262	40.559
2010	299.621	143.784	31.017	41.188
2011	319.319	153.015	32.874	42.458
2012	336.447	161.567	34.644	42.741

Tablo 26. Turizm İşletme Belgeli Tesislerin Yatak Sayıları(2008-2012)

	Türkiye	Antalya	İstanbul	Muğla
2008	567.470	261.964	60.926	80.980
2009	608.765	290.232	61.239	87.130
2010	629.465	306.535	62.841	88.479
2011	668.829	326.282	66.551	90.163
2012	706.019	346.165	70.246	90.947

Tablo 27. Muğla'ya Giriş Yapan Yabancı Turistlerin Aylık İstatistiği(Muğla Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü ,2013)

	Dalaman Havalimanı	Milas- Bodrum Havalimanı	Marmaris limanı	Bozburun limanı	Bodrum limanı	Mantarbunu İlimanı	Fethiye limanı	Datça Limanı	Güllük limanı	Turgut Reis limanı	Yalıkavak limanı	AYLIK	
OCAK	566	32	266	0	428	28	20	9	1	31	0	1.381	OCAK
ŞUBAT	182	36	285	0	346	0	33	1	6	2	0	891	ŞUBAT
MART	3.573	1.584	547	0	661	1.024	76	35	4	19	0	7.523	MART
NİSAN	47.692	33.516	10.241	0	4.248	2.168	180	84	14	114	0	98.257	NİSAN
MAYIS	217.184	126.587	22.294	439	17.312	11.353	1.947	425	15	1.713	0	399.269	MAYIS
HAZİRAN	278.093	162.294	25.588	945	21.941	11.444	2.684	825	16	3.394	126	507.350	HAZİRAN
TEMMUZ	322.128	192.869	22.842	1.155	32.107	14.996	3.519	1.118	13	4.783	489	596.019	TEMMUZ
AĞUSTOS	322.170	194.561	31.216	1.363	39.565	17.310	3.538	1.273	7	5.055	831	616.889	AĞUSTOS
EYLÜL	279.093	166.175	27.735	1.082	31.290	20.145	4.031	1.058	7	4.744	207	535.567	EYLÜL
EKİM	144.165	75.008	32.301	652	19.055	16.660	1.284	964	17	2.739	297	293.142	EKİM
KASIM	1.111	331	9.408	2	972	6.344	43	290	16	190	0	18.707	KASIM
ARALIK	886	208	1.622	0	745	172	129	8	9	7	0	3.786	ARALIK
TOPLAM	1.616.843	953.201	184.341	5.638	168.67	101.64	17.48	6.090	125	22.79	1.95	3.078.78	TOPLAM

		5	0	4	4			1	0	1	
	2.570.044	508.737									
	HAVAYOLU	DENİZYOLU									

Tablo 28.Muğla'yı Ziyaret Eden Yabancı Turistlerin Ülke Dağılımı(Muğla Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, 2013)

SIRA NO	HUDUT KAPISI	HAVAYOLU	DENİZYOLU	TOPLAM
1	İNGİLTERE	1.265.273	71.772	1.337.045
2	HOLLANDA	235.733	39.501	27.5234
3	RUSYA FED.	221.412	7.995	229.407
4	ALMANYA	131.381	76.949	208.330
5	FRANSA	100.320	32.614	132.934
6	BELÇİKA	103.365	17.286	120.651
7	İSVEÇ	90.965	12.013	102.978
8	POLONYA	74.911	25.389	100.300
9	DANİMARKA	63.313	5.948	69.261
10	UKRAYNA	50.855	2.478	53.333
11	İTALYA	10.825	36.629	47.454
12	DİĞER	12.696	21.926	34.622
13	NORVEÇ	23.553	5.216	28.769
14	YUNANİSTAN	681	26.988	27.669
15	AMERİKA	2.957	24.067	27.024
16	FİNLANDİYA	1.8601	7.134	25.735
17	İRLANDA	22.983	2.230	25.213
18	LÜBNAN	17.341	6.469	23.810
19	İSPANYA	1.203	21.190	22.393
20	ÇEK CUMHU.	15.220	6.411	21.631
21	AVUSTURYA	11.913	4.799	16.712
22	LİTVANYA	10.886	3.731	14.617
23	AZERBEYCAN	12.927	231	13.158
24	İSVİÇRE	6.639	6.476	13.115
25	BEYAZRUSYA	12.579	314	12.893
26	AVUSTRALYA	2.043	8.887	10.930
27	ÜRDÜN	10.470	105	10.575
28	ROMANYA	4.892	4.452	9.344
29	İSRAİL	629	8.575	9.204
30	BULGARİSTAN	4.634	3.881	8.515
31	SİRBİSTAN	6.691	1.760	8.451
32	KANADA	1.271	5.571	6.842
33	KAZAKİSTAN	6.141	157	6.298
34	MACARİSTAN	3.073	1.289	4.362
35	SLOVAKYA	2.830	887	3.717
36	İRAN	3.002	116	3.118
37	YENİ ZELANDA	1.034	1.588	2.622
38	PORTEKİZ	896	1.523	2.419
39	G.AFRİKA C.	1.013	1.036	2.049
40	LETONYA	722	541	1.263
41	LÜKSEMBURG	509	544	1.053
42	SUUDİ ARABİSTAN	814	219	1.033
43	SLOVENYA	105	805	910
44	JAPONYA	230	674	904
45	İZLANDA	409	99	508
46	MISIR	104	272	376

Tablo 29. Turizm ve Belediye Belgeli Tesislerin Ortalama Kalış Süresi ve Doluluk Oranları(2012)

	Turizm Belgeli Tesisler		Belediye Belgeli Tesisler		İLÇELER
	Ortalama Kalış Süresi (gün)	Doluluk Oranı (%)	Ortalama Kalış Süresi (gün)	Doluluk Oranı (%)	
Türkiye	3,3	54,34	2,3	34,2	Türkiye
Antalya	5,3	63,22	4	39,66	Antalya
İstanbul	2,3	53,94	2,6	43,78	İstanbul
Muğla	4,9	55,28	4,2	48,87	Muğla
Bodrum	4,4	53,78	3,6	33,31	Bodrum
Marmaris	5,3	57,3	5,4	68,02	Marmaris
Fethiye	5	58,8	5,4	60,01	Fethiye
Ortaca	8,4	62,5	3,2	59,93	Ortaca
Milas	5,5	30,48	1,4	33,15	Milas
Köyceğiz	4,9	57,98	5,2	28,2	Köyceğiz

Tablo 30. Turizm Belgeli Tesisler için Yabancı Turistlerin Muğla İstatistikleri(Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2008-2013)

	GECELEME	ORTALAMA KALIŞ SÜRESİ(Gün)	DOLULUK ORANI %	TOPLAM DOLULUK ORANI %(Yerli ve Yabancı)
2008	7.765.768	5,1	44,71	55,22
2009	8.036.645	5,6	42,92	52,92
2010	8.981.194	5,2	40,64	50,53
2011	8.856.012	5,3	42,40	53,65
2012	9.698.075	5,8	44,26	55,28

Tablo 31. İlçelere Göre Bakanlık Belgeli Marina Kapasitesi Dağılımı(Muğla Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, 2013)

	MARİNA SAYISI	KAPASİTESİ
BODRUM	6	2.005
MARMARİS	6	1.567
FETHİYE	6	1.282
KÖYCEĞİZ	1	63
MİLAS	4	420
TOPLAM	23	5.337

Tablo 32. İlçelere Göre Belediye Belgeli Marina Kapasitesi Dağılımı(Muğla Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, 2013)

MARİNA SAYISI	KAPASİTESİ
---------------	------------

MARMARİS	2	320
FETHİYE	4	370
TOPLAM	6	690

Tablo 33. Muğla İlçelerindeki Turizm Yatırım/İşletme Belgeli Tesis İstatistikleri (Muğla Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, 2013)

	Turizm Yatırım Belgeli Tesis Sayıları			Turizm İşletme Belgeli Tesis Sayıları		
	Tesis	Oda Yatak	Yatak	Tesis	Oda Yatak	Yatak
Bodrum	57	7.401	18.071	142	18.538	40.237
Marmaris	29	2.988	6.236	127	14.373	30.049
Fethiye	16	1.569	3.217	62	6.610	14.151
Milas	10	3.328	7.250	9	716	1.478
Ortaca	5	498	1.012	14	2.791	5.712
Datça	5	388	808	4	119	243
Dalaman	1	96	192	3	244	497
Ula	4	89	196	7	282	608
Köyceğiz				8	314	620
Menteşe				1	26	51
TOPLAM	127	16.357	36.982	377	44.013	93.646

Tablo 34. Türkiye'deki Önemli limanların Toplam Kruvaziyer Yolcu Sayısı (2011-2013)

	TÜRKİYE	İSTANBUL	KUŞADASI	İZMİR	MUĞLA
2011	2.191.420	627.897	662.456	493.533	220.935
2012	2.095.673	596.027	564.317	552.764	167.197
2013	2.086.416	643.435	540.606	449.764	169.077

Tablo 35. Muğla Limanlarının Toplam Kruvaziyer Yolcu Sayısı (2011-2013)

	MUĞLA İLİ	MARMARİS	BODRUM	DİĞER
2011	220.935	170.021	46.031	4.883
2012	167.197	110.279	52.832	4.086
2013	169.077	142.953	24.329	1.795

Tablo 36. Kurulan/Kapanan Şirket İstatistikleri (TOBB, 2012-2013)

	2013									2012						
	KURULAN			TASFİYE			KAPANAN			KURULAN		TASFİYE		KAPANAN		
	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	
Ocak	37	1	110	42	1	40	6	68	49	1	132	48	1	26	4	25
Şubat	48	2	117	10	2	11	0	80	32	2	98	16	0	9	0	119
Mart	51	2	109	8	1	14	1	15	29	1	133	9	1	5	0	43
Nisan	50	2	121	6	1	7	2	104	34	2	146	37	5	4	0	25

Mayıs	44	2	132	6	1	18	0	28	29	1	152	16	5	10	2	65
Haziran	53	0	122	18	3	13	2	28	18	2	141	28	6	32	1	24
Temmuz	49	1	71	21	2	25	5	47	8	1	106	23	5	15	4	20
Ağustos	23	0	34	10	1	17	2	20	16	1	89	14	6	17	0	17
Eylül	37	1	73	8	0	15	2	21	21	1	59	5	0	10	1	12
Ekim	34	0	59	9	0	10	1	17	27	1	59	16	0	14	1	19
Kasım	52	0	68	6	0	12	0	45	33	2	70	23	1	15	1	25
Aralık	35	0	113	13	0	23	5	33	30	2	85	25	0	25	1	20

Tablo 37.Marka/Patent/Faydalı Model İstatistikleri(Türk Patent Enstitüsü, 2009-2013)

	Marka Tescilleri	Marka Başvurusu	Marka Başarı/Kabul Oranı	Patent Başvurusu	Patent Tescil	Patent Tescil/Başvuru Oranı	Faydalı Model/Tescil Sayısı	Faydalı Model Başvurusu	Faydalı Model Tescil/Başvuru Oranı
2009	300	596	50,3	7	2	28,6	8	9	88,9
2010	322	640	50,3	10	2	20,0	3	9	33,3
2011	296	751	39,4	15	2	13,3	4	13	30,8
2012	392	806	48,6	8	0	0,0	8	9	88,9
2013	534	763	70,0	16	3	18,8	6	17	35,3

Tablo 38.Muğla'da Alınan Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı(2013,Ekonomi Bakanlığı)

	Sabit Yatırım(TL)	İstihdam	Yatırım Teşvik Belge Sayısı
Hizmetler	425.004.148	1.891	47
Enerji	180.000.000	85	1
Madencilik	42.749.500	135	7
İmalat	12.412.218	82	5
Tarım	12.177.235	72	5
Toplam	672.343.101	2.265	65

Tablo 39.Muğla1 ve Muğla 2 Ölçüm İstasyonlarından Alınan PM10 ve SO2 Aylık Ortalama Değerleri(Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 2013)

MUĞLA 1 Ölçüm İstasyonu		MUĞLA 2 Ölçüm İstasyonu(YATAĞAN)		
	PM10 Aylık Ortalama($\mu\text{g}/\text{M}^3$)	SO ₂ Aylık Ortalama($\mu\text{g}/\text{M}^3$)	PM10 Aylık Ortalama($\mu\text{g}/\text{M}^3$)	SO ₂ Aylık Ortalama($\mu\text{g}/\text{M}^3$)
Ocak	119	67	76	118
Şubat	109	61	61	80
Mart	102	55	65	34
Nisan	76	33	55	47
Mayıs	74	12	75	37
Haziran	57	7	52	27
Temmuz	55	9	58	NA
Ağustos	62	13	64	17
Eylül	55	9	54	11
Ekim	75	18	63	19
Kasım	114	64	87	50
Aralık	132	192	116	256